

Plan Nederland

Jaarverslag 2005

Plan
Be a part of it.

De stem van kinderen in verkort jaarverslag: het Plan JaarJournaal

Luisteren naar kinderen en hun stem serieus nemen, is een van de pijlers van de werkwijze van Plan. Ook in Nederland. Het hier bijgevoegde Plan JaarJournaal, een verkort jaarverslag van Plan Nederland in beeld en geluid, wordt dan ook door kinderen gepresenteerd. Olivier en Luce geven hierin een impressie van wat er in het verslagjaar is bereikt. Ze nemen de kijker onder andere mee naar Sri Lanka, dat vorig jaar werd getroffen door de tsunami. Ook tonen zij ontroerende en indrukwekkende beelden van Ugandese weeskinderen als gevolg van HIV/aids en doen verslag van de activiteiten van Plan in Nederland. Zo kunnen kijkers zien en meebelevan dat Plan werkt voor kinderen.

Plan Nederland (www.plannederland.nl)

Plan werkt voor kinderen

Plan Nederland is lid van Plan International, een wereldwijde, humanitaire, kindgerichte ontwikkelingsorganisatie die zich ten doel stelt de levenssituatie van kansarme kinderen, hun families en hun levensgemeenschappen blijvend te verbeteren. Plan doet dit door middel van kindgerichte gemeenschapsprojecten in 45 programmalanden. Kindsponsoring vormt de basis van de organisatie. Plan zet zich wereldwijd in voor de rechten van kinderen en betere naleving van het VN-verdrag voor de Rechten van het Kind.

Inhoud

Voorwoord	3
1. Directieverslag	5
2. Dit is Plan Nederland in 2005	11
• Inleiding	12
• Afdeling Particuliere Sponsoring	13
• Afdeling Overheid en Programma's	14
• Afdeling Corporate Partnerships	15
• Unit Mondiale Educatie	16
• Afdeling Financiën en Administratie	17
• Afdeling Personeel en Organisatie	18
• Afdeling Marketing en Communicatie	19
• Afdeling Informatie en Communicatie Technologie (ICT)	20
3. Dit heeft Plan Nederland gedaan in 2005	23
a. Inleiding kindgerichte gemeenschapsprojecten in de programmalanden: een impressie van resultaten in 2005	24
• Kinderen in een gewapend conflict	26
• Escuela Nueva in Latijns-Amerika	27
• Geboorteregistratie	28
• Straatkinderen	29
• Wederopbouw na de tsunami	30
• Child Media	31
• Onderwijs in Uganda	32
b. Inleiding draagvlakversterking voor internationale samenwerking: een impressie van activiteiten in 2005	34
• Youth Board: "Het is tijd dat de Millenniumdoelstellingen echte doelen worden in plaats van richtlijnen"	36
• Rap4Rights: songs over kindsoldaten, theater over armoede, dans over oorlog...	37
• Rap Around the World: "Overall mensen die leven onder de meest afschuwelijke omstandigheden"	38
• Kindkracht 10! in Afrika	39
4. Jaarrekening 2005	41
5. Dit is Plan: profiel van de internationale organisatie	59

Voorwoord

Plan is terug

De afgelopen jaren heeft Plan Nederland orde op zaken gesteld. Plan heeft het zelfvertrouwen hervonden en is weer terug bij de kern van het ondernemen: het verbeteren van de omgeving waar kinderen in ontwikkelingslanden opgroeien. Dat doet Plan met vele programma's en projecten in 45 programmalanden.

Effectiviteit vergroten

Er is een zekere omslag in het ondernemerschap van Plan zichtbaar. Het afgelopen verslagjaar heeft Plan zich met name gericht op het verbeteren van de effectiviteit van de organisatie. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat de gelden die sponsors en overheid ter beschikking stellen de doelen die wij voor ogen hebben zo optimaal mogelijk dienen? Om die missie te kunnen bereiken, hebben we de organisatie verder geprofessionaliseerd. Onder andere door nieuwe medewerkers aan te trekken, door meer aandacht te besteden aan training en opleiding, door financiële en administratieve processen te optimaliseren en door de communicatie naar medewerkers, sponsors en professionele doelgroepen te verbeteren. Effectief werken is de inzet bij Plan. De effecten zijn op velerlei vlakken zichtbaar, intern en extern. In januari, tijdens de jaarlijkse uitreiking van de opbrengst van de Postcode Loterij aan allerlei goede doelen, waaronder Plan, merkte ik bijvoorbeeld dat we weer helemaal op de kaart staan. De buitenwereld ziet weer het Plan dat de dingen doet waar we goed in zijn. We zijn op de goede weg en dit soort signalen uit de samenleving zijn heel bemoedigend. Het stimuleert Plan om de komende jaren op de ingeslagen weg verder te gaan en de effectiviteit van onze organisatie verder te vergroten.

Transparant Prijs

Het werken aan de effectiviteit komt voor Plan niet alleen voort uit een organisatorische grondslag. We geven ook gehoor aan de roep in de samenleving om duidelijkheid en openheid. Onze omgeving is terecht kritisch en wil meer informatie over wat Plan doet. Bijvoorbeeld over hoe de gelden in de programmalanden worden verdeeld. Daarom besteden we veel aandacht aan communicatie, zoals ons jaarverslag. We zien het als een goede manier om aan te tonen dat de projecten en programma's werken en daarover verantwoording af te leggen. Ik ben heel blij dat onze inspanning op dat gebied vruchten afwerpt en gewaardeerd wordt. Het jaarverslag over ons verslagjaar 2004 werd onderscheiden met een vierde plaats bij de jaarlijkse Transparant Prijs, een onafhankelijk initiatief dat de mate van

inzichtelijkheid en toegankelijkheid van jaarverslagen van charitatieve instellingen beoordeelt. Een van de dingen die we geleerd hebben van de afgelopen jaren is het belang van openheid. In de ontwikkelingssamenwerking komt de laatste tijd steeds vaker de vraag naar voren of ontwikkelingshulp wel werkt. Of de gelden wel op de juiste plek terechtkomen en de juiste mensen bereiken. Transparantie is voor Plan het sleutelwoord dat antwoord geeft op die vraag. Plan werkt elke dag aan het verbeteren van de omgeving waar kinderen in ontwikkelingslanden opgroeien. We zorgen ervoor dat kinderen gezondheidszorg krijgen, dat ze naar school kunnen en dat hun leefomgeving verbetert. Daar vertellen we over en dat laten we graag zien.

Een wereldwijde beweging

Het nieuwe elan waarmee Plan de toekomst tegemoet gaat, klinkt door in de hele organisatie. Er is weer ruimte voor gepaste trots. Als voorzitter van de Raad van Toezicht van Plan Nederland ben ik op bestuurlijk en organisatorisch niveau erg betrokken bij deze organisatie. Maar er is meer. Als ontwikkelingseconoom zie ik dagelijks hoe slecht de kansen voor kinderen in veel ontwikkelingslanden zijn. In Afrika sterven elk jaar 4,5 miljoen kinderen onder de 5 jaar. Dat is schandalig, maar het haalt de krant niet eens. Plan richt zich op een betere toekomst voor kinderen in ontwikkelingslanden, maar voor veel kinderen is er geen toekomst. Ik ben er trots op dat ik me kan inzetten om dat te veranderen. Hoe meer mensen met ons meedoen, hoe meer kinderen geholpen kunnen worden. 'Be a part of it' is niet voor niets Plan's uitnodiging aan iedereen om mee te doen aan de wereldwijde beweging om de leefwereld van deze kinderen te verbeteren.

Prof. dr. Jan Willem Gunning
Voorzitter Raad van Toezicht
Plan Nederland

1. Directieverlag

BE A PART OF IT

'Be a part of it'. Dat is de uitnodiging van Plan aan iedereen die wil deelnemen aan Plan's wereldwijde beweging met als doel een beter leven voor kinderen in ontwikkelingslanden.

Ruim twee miljoen families over de hele wereld maken deel uit van deze grote Plan-beweging. En met succes. Want in het verslagjaar 2005, dat loopt van 1 juli 2004 tot 1 juli 2005, heeft Plan opnieuw bijgedragen aan beter onderwijs, betere gezondheidszorg en een betere leefomgeving voor de miljoenen kinderen waarvoor wij werken. Met inkomensverbetering van ouders en verzorgers en bewustwording van ouders en kinderen stelt Plan kinderen en hun families in ontwikkelingslanden bovendien in staat hun leven een andere, betere, wending te geven. De aanpak van Plan werkt, dat hebben we ook dit jaar weer bevestigd gekregen. We kijken daar met voldoening op terug, maar dat betekent niet dat we zelfgenoegzaam worden. Plan is een lerende organisatie en goed kan altijd beter. Bij de internationale Plan-organisatie en bij Plan Nederland, die daar deel van uitmaakt.

TRANSPARANTIE EN EFFICIENCY

Het beleid van herstructurering en herpositionering is dit jaar in lijn voortgezet, geconsolideerd en geconcretiseerd. Met de in 2003 ingezette herindeling van de organisatie in drie afzonderlijke afdelingen voor particuliere sponsors, sponsors uit het bedrijfsleven en de overheid als sponsor is de daadkracht van Plan Nederland verbeterd. Verdere professionalisering van zowel medewerkers als de samenwerking met onze vrijwilligers is een vruchtbaar en continu proces geworden. Bij dit alles blijft de doelstelling transparantie in beleid en de uitvoering daarvan, samenwerking in de breedte en marktwerking in de diepte. Belangrijk is in dat verband natuurlijk ook dat we bij Plan Nederland een heel eind op streek zijn met de implementatie van de Code van Goed Bestuur, conform de richtlijnen van de Commissie Wijffels. Uniformiteit in de rapporteringstructuur in alle echelons van de bedrijfsvoering horen daarbij, evenals verdere kwaliteitsborging door middel van ISO-certificering van de hele organisatie. In het verslagjaar zijn belangrijke stappen in die richting gezet. Ook internationaal worden bij Plan de ontwikkelingen op deze gebieden zorgvuldig gevolgd en zijn zij onderwerp van discussie en verandering.

Het is bemoedigend te merken dat onze inspanningen niet onopgemerkt blijven. Ons jaarverslag 2003 werd genomineerd voor de Transparant Prijs die wordt uitgereikt aan de fondsenwervende instelling die het meest inzichtelijke en onderscheidende publieksverslag presenteert. Voor transparantie over ons verslagjaar 2004 kregen we als rapportcijfer een 7,2 en eindigden daarmee op de vierde plaats uit meer dan honderd inzendingen. Ook de samenwerking met een van onze belangrijkste partners, de overheid, stemt tot vertrouwen. Plan Nederland, zo oordeelde de minister voor Ontwikkelingssamenwerking, heeft een herkenbare identiteit als kindgerichte ontwikkelingsorganisatie en de door Plan Nederland ondersteunde projecten en programma's in onze programmalanden leiden tot de beoogde resultaten op het gebied van kindgerichte armoedebestrijding. Bovendien is Plan Nederland in staat om de resultaten van de ondersteuning van projecten en programma's aan te tonen en daarover verantwoording af te leggen.

FINANCIËN

Jaarverslagen van goede doelen zoals Plan Nederland worden uiterst kritisch bekeken en de criteria waaraan de verslagen moeten voldoen worden regelmatig aangescherpt. De jaarrekening van Plan Nederland wordt door de accountants van PriceWaterhouseCoopers gecontroleerd conform onder meer de Richtlijn Verslaggeving Fondswervende Instellingen die in samenwerking met Centraal Bureau Fondsenwerving tot stand is gekomen.

Sponsors

Voor het eerst in vele jaren vertoont de totale inkomstenstroom van Plan Nederland weer een stijgende lijn. Deze stijging heeft te maken met een geleidelijke verschuiving van de inkomstenmix van uitsluitend particuliere sponsors naar ook sponsors uit het bedrijfsleven en de overheid. In diverse fondsenwervende Plan-landen, met name de landen die al een lange historie kennen, zoals Plan Nederland, doet zich deze tendens voor. Bij Plan Nederland hebben zes jaar geleden inkomsten van overheidswege hun intrede gedaan, die inmiddels een flink deel van de totale inkomsten uitmaken. Daarnaast zijn de inkomsten van de Nationale Postcode Loterij gestegen, terwijl in het afgelopen boekjaar ook fondsen beschikbaar kwamen voor wederopbouwprojecten in de door de tsunami getroffen gebieden. Inkomsten van particulieren voor kindssponsoring stagneerden, terwijl inkomsten van particulieren voor projectssponsoring en uit nalatenschappen stegen.

Bij de sluiting van dit verslagjaar op 1 juli 2005 werden via Plan Nederland 160.860 kinderen gesponsord. Dit zijn er per saldo 14.933 minder dan in het voorgaande jaar. Een en ander is het gevolg van een natuurlijk verloop en vanwege het feit dat dit verloop niet voldoende werd gecompenseerd door nieuwe sponsors; het percentage opzeggingen daalde van -10.5% naar -8.5%, een laagterecord dankzij gerichte activiteiten. De inspanningen voor het werven van nieuwe sponsors resulteerde in 2.916 nieuwe sponsors in het verslagjaar.

Baten

- De baten uit fondsenwerving van kindssponsoring zijn in het verslagjaar met € 4,8 miljoen, zijnde -10% gedaald. Omdat de instroom van nieuwe sponsors achterbleef bij de verwachting, stond daar onvoldoende compensatie tegenover. De baten te ontvangen van bedrijven bleven achter bij de begroting, zoals zichtbaar is bij de corporate sponsorbijdragen en giften en schenkingen. De baten uit nalatenschappen zijn € 0,6 miljoen (28%) hoger dan begroot.
- De bijdrage uit acties van derden is € 2,8 miljoen hoger dan gebudgetteerd. Plan heeft van de Nationale Postcode Loterij € 541.000 meer ontvangen dan gebudgetteerd, € 1 miljoen meer dan in het vorige boekjaar. Ook heeft Plan als gastdeelnemer van de Samenwerkende Hulporganisaties uit de totale baten € 2,25 miljoen ontvangen.
- De bijdrage van de overheid in het kader van het Medefinancieringsprogramma bedroeg € 29,9 miljoen.

Kosten

- De kosten eigen fondsenwerving zijn ten opzichte van het vorige verslagjaar met € 0,3 miljoen gedaald. Dit is lager dan was begroot, mede als gevolg van de vaststelling dat grootschalige TV-wervingsprogramma's sterk aan slijtage onderhevig bleken.

Hierdoor werden follow-up activiteiten aangehouden en werd de focus verlegd naar het ontwikkelen van nieuwe concepten. Plan heeft in het verslagjaar met goede resultaten geïnvesteerd in het vergroten van de naamsbekendheid en behoud.

- De uitvoeringskosten zijn hoger dan begroot als gevolg van hogere 'overige algemene kosten'. In het verslagjaar is relatief veel gebruik gemaakt van tijdelijke medewerkers ter tijdelijke vervanging van openstaande vacatures, waardoor de overige personeelskosten hoger zijn dan begroot. Dit wordt grotendeels gecompenseerd door de lagere post 'salarissen en sociale lasten'. Daarnaast is gebruik gemaakt van organisatieadvies voor het bouwen van een 'datawarehouse' ten behoeve van de monitoring en evaluatie van resultaten van programma's, die niet begroot waren. Ook is er gebruik gemaakt van organisatieadvies om de kosten van de organisatie structureel te verlagen, zoals bijvoorbeeld de huurkosten en de bankkosten.
- Het kostenpercentage eigen fondsenwerving is gestegen ten opzichte van vorig verslagjaar, van 15,5% naar 16,7%, maar is minder dan begroot (17,5%). Dit komt vooral door de significant lagere (in)directe verwervingskosten. Met een kostenpercentage van 16,7% zit Plan Nederland ruim onder de eis van het Centraal Bureau Fondsenwerving, die het maximale kostenpercentage stelt op 25%.

Toename eigen activiteiten

Een van de specifieke eisen die aan Plan Nederland als Medefinancieringsorganisatie wordt gesteld, is het ontplooiën van activiteiten die het draagvlak voor kindgerichte ontwikkelings-samenwerking in de Nederlandse samenleving vergroten. In het verslagjaar is hieraan gestalte gegeven met een toename van eigen activiteiten en verstrekte subsidies aan derden. Er is in het verslagjaar € 4 miljoen besteed aan ondersteuning van projecten en programma's in Nederland. Onder de noemer Mondiale Educatie en Beleidsbeïnvloeding is in het verslagjaar voor bijna € 3,6 miljoen aan educatieve en kennisvergroten activiteiten ondersteund, zijn strategische allianties en partnerschappen aangegaan en zijn fondsen aan particulieren ter beschikking gesteld, die zelf kindgerichte ontwikkelingsprojecten hebben opgezet.

Afname vermogen

In het verslagjaar is het vermogen verder afgenomen, doch € 6,7 miljoen minder afgenomen dan begroot. Dit verschil is onder meer te verklaren doordat Plan kort voor de balansdatum extra inkomsten van derden heeft ontvangen, zoals onder meer de bijdrage SHO voor het tsunami-wederopbouwproject ad. € 2,25 miljoen, en de ontvangst van de Nationale Postcode Loterij van € 3 miljoen. Met andere woorden: de omvang van het vermogen, betreft een momentopname. Het beleid van Plan met betrekking tot het vermogen is deze bedragen uit te keren op het moment dat voldoende zekerheid kan worden geboden dat deze in overeenstemming met de doelstelling kunnen worden besteed. Plan Nederland zal, conform het beleid, ontvangen giften en subsidies in principe binnen een jaar ter beschikking stellen aan projecten en programma's die passen in de doelstelling.

IN BEWEGING IN 2005

Naamsbekendheid

Ruim vier jaar geleden werd internationaal de beslissing genomen om de gehele, internationale Plan-organisatie met betrekking tot naam, uitstraling en huisstijl te harmoniseren. Sindsdien wordt in alle Plan-landen gewerkt onder dezelfde naam: Plan, in plaats van de ruim vijf verschillende namen die wereldwijd werden gebruikt. Voor Plan Nederland, voorheen Foster Parents Plan, betekende dat een hele omslag in de communicatie met de buitenwereld. Inmiddels is de naamsbekendheid van Plan Nederland in de doelgroep het afgelopen boekjaar gestegen van 14 naar 60 procent eind 2004.

Kinderrechten als hoeksteen

Nederlandse sponsors leverden via Plan Nederland ook dit jaar een substantiële bijdrage aan de vele programma's en projecten die Plan uitvoert in 45 programmalanden. Kindgerichte gemeenschapontwikkeling - Child Centered Community Development – is daarbij de centrale benaderingswijze van Plan. Voor, maar vooral sámen met kinderen werkt Plan aan het realiseren van duurzame verbeteringen in hun levensomstandigheden. Bij alle programma's en projecten vormt bewustwording over kinderrechten een van de hoekstenen. Want bewustzijn over de rechten die kinderen kunnen claimen op grond van het VN-verdrag voor de Rechten van het Kind, maakt hen weerbaarder in moeilijke omstandigheden.

De stem van kinderen: Youth Board

Het laten doorklinken van de stem van kinderen – in de kindgerichte gemeenschapprojecten, maar uiteindelijk ook in de hele samenleving – en het centraal stellen van hun behoeftes, hun opvattingen en hun rechten, vormt de kern van alle activiteiten van Plan. En ook in Nederland luistert Plan naar kinderen. De Youth Board, de jongerenraad van Plan Nederland die vorig jaar werd geïnstalleerd, heeft de activiteiten dit jaar flink uitgebouwd en de stem van kinderen met betrekking tot ontwikkelingsthema's luid en duidelijk in de Nederlandse samenleving laten doorklinken. Zo werkten leden van de Youth Board mee aan een reeks 'specials' van Nederlands' grootste kinderkrant Kidsweek, namen zij deel aan nationale en internationale bijeenkomsten en leverden een belangrijke bijdrage aan de internationale Plan-uitgave over de Millenniumdoelstellingen 'Our future; our say'.

Mondiale Educatie

Als Medefinancieringsorganisatie heeft Plan Nederland de kans én de verplichting bij te dragen aan bewustwording en draagvlakversterking in de Nederlandse samenleving. Door de overheidsinkomsten, maar ook door fondsen van onder meer de Nationale Postcode Loterij konden wij in het verslagjaar ook op dat terrein flink van ons laten horen. Rap4Rights – een vernieuwend, educatief jongerenproject waarin aanstormend Nederlands rap-talent en redacteuren van het populaire online jongerenmagazine Spunk op heel eigen wijze verslag doen van ontmoetingen met jongeren in Afrika, Azië en Latijns-Amerika – motiveerde honderden Nederlandse scholieren zelf in actie te komen voor kinderrechten wereldwijd. De opvolger van Rap4Rights, Rap Around the World met de populaire rapper Ali B, belooft dit succes nog te gaan overtreffen: ruim 850 scholen hebben dit lespakket inmiddels besteld. Speciale aandacht ging daarbij uit naar vmbo-scholen, een doelgroep die doorgaans moeilijk te bereiken is, maar waarvan ruim eenderde met Rap Around the World wel werd bereikt.

Succes boekte Plan Nederland ook met het lespakket 'Kindkracht 10! in Afrika' voor basisscholen, waarin belangrijke ontwikkelingsthema's als onderwijs, gezondheid en inkomen aan de orde worden gesteld aan de hand van het dagelijks leven van Afrikaanse kinderen. Ruim 500 scholen vroegen het lespakket aan.

amp op dag
2004 trof, heeft ons allemaal geraakt.

Meteen na de ramp kwamen de mensen van Plan in actie om de kinderen in de getroffen Plan-werkgebieden terzijde te staan. Met noodhulp, zoals het verstrekken van voedsel, schoon drinkwater en medicijnen – van de verbeterde toegang tot medische voorzieningen hebben ruim 85.000 kinderen en volwassenen profijt gehad. Maar juist ook met meer duurzame maatregelen om de kinderen te beschermen tegen de gevolgen van de ramp op de lange termijn. Zoals het geven van psychosociale hulp aan ruim 875.000 jongens en meisjes bij het verwerken van hun verschrikkelijke ervaringen en via het verspreiden van zogenaamde 'back to school kits' bestaande uit onder meer lesmateriaal en schoolkleding. Ook droeg Plan ertoe bij dat ruim 83.000 kinderen zo snel mogelijk weer naar school konden en zette de organisatie zich in voor de bescherming van kinderen in de getroffen gebieden tegen kinderhandel.

Plan is in principe geen noodhulporganisatie, maar zet zich in voor blijvende verbeteringen in het leven van kinderen door middel van kindgerichte gemeenschapsprojecten. Plan werkt vaak jaren in de werkgebieden, want duurzame armoedebestrijding kost tijd. Maar als een ramp zich voltrekt in het gebied waar Plan werkt, verleent Plan natuurlijk ook noodhulp en zijn alle Plan-medewerkers ter plekke om te doen wat nodig is. In Hambantota (Sri Lanka) Atjeh (Indonesië) en Tamil Nadu (India) verleende Plan noodhulp en startte langlopende wederopbouwprogramma's, mede gefinancierd vanuit Nederland. Plan Nederland opende een gironummer voor extra donaties. Voor het wederopbouwprogramma in Hambantota kreeg Plan een donatie van de SHO.

Delen van kennis

Op grond van de overtuiging dat er zoveel mogelijk spelers mee moeten kunnen werken om kinderen in ontwikkelingslanden betere toekomstperspectieven te geven, zoekt Plan voortdurend naar samenwerkingspartners. Zo werkte Plan Nederland ook in het verslagjaar samen met organisaties en kennisinstituten als Ecpat/DCI (End Child Pornography and Trafficking of Children for Sexual Purposes/Defence for Children International), AidEnvironment en IREWOC (Amsterdam Foundation for Research on Exploitation of Working Children), gespecialiseerd op deelgebieden van de Plan-programma's.

Plan Nederland en bedrijven

Plan Nederland onderhoudt goede relaties met een groeiend aantal bedrijven. De samenwerking met Akzo Nobel NV in de gezamenlijk opgerichte Stichting Education Fund '94 bestaat al tien jaar en ook Essent en Nashuatec zijn trouwe sponsors. Met Douwe Egberts werken we sinds 1999 aan inkomensverbetering van koffieboeren in Luwero, Uganda en het weekblad Flair betrok in het verslagjaar voor het tweede achtereenvolgende jaar haar lezeressen bij een onderwijsproject in Guatemala.

In het verslagjaar verbond een aantal bedrijven zich voor het eerst aan Plan Nederland. Zo was Plan Nederland in het verslagjaar een van de tien goede doelen die profiteerden van de speciale TPG Post Goede Doelen Zegels die rond Kerstmis werden uitgegeven. Bij de wederopbouw in de door de tsunami getroffen werkgebieden kreeg Plan financiële steun van onder meer Polynorm, Nobilas Claims & Fleet Solutions en Dijkman Offset. En Aqua for All, een stichting die is opgericht door de Nederlandse watersector, draagt met kennis en financiële middelen bij aan de waterprogramma's van Plan. Deze samenwerking zal de komende jaren zeker worden gecontinueerd.

De financiële en praktische steun van al deze bedrijven is uiteraard meer dan welkom, maar er is meer dan dat. Plan ziet graag dat een onderneming in de bedrijfsvoering rekening houdt met de gevolgen voor kinderen in ontwikkelingslanden en gaat daarom de dialoog

aan met bedrijven over verantwoord ondernemerschap. Om dat consequent en constructief te kunnen doen, is in het verslagjaar een begin gemaakt met Plan-specifieke aanbevelingen voor verantwoord ondernemerschap.

Deze aanbevelingen zijn overigens ook op Plan zelf van toepassing. Plan is immers een internationale organisatie. Plan Nederland toetst daarom in verslagjaar 2006 de eigen organisatie aan de richtlijnen voor verantwoord ondernemerschap en zal daarover in het komende verslagjaar rapporteren. Daarbij zal Plan Nederland zoveel mogelijk aanhaken bij de richtlijnen van het Global Reporting Initiative (GRI). Deze richtlijnen zijn wereldwijd de belangrijkste standaard voor toetsing van verslaggeving van maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Nationale Postcode Loterij

Sinds 1998 steunt de Nationale Postcode Loterij het werk van Plan. De jaarlijkse bijdrage is in het verslagjaar aanzienlijk verhoogd: Plan Nederland was de gelukkige ontvanger van € 3 miljoen. In voorgaande jaren was dat € 2 miljoen. Voor de komende jaren verwachten we een verdere intensivering van de relatie met de Nationale Postcode Loterij, zeker ook in innoverende, educatieve projecten zoals Rap Around the World, waarmee we kindgerichte ontwikkelingssamenwerking op een nieuwe manier onder de aandacht kunnen brengen.

GELEERDE LESSEN

Plan is een lerende organisatie. Dat betekent dat al onze successen en tegenslagen worden aangewend om ons werk te verbeteren. Zo hebben we uit de tegenvallende resultaten van onze inspanningen op het gebied van fondsenwerving in het verslagjaar geleerd, dat de televisie als specifiek jaarlijks wervingsinstrument aan slijtage onderhevig is. Er is sprake van toenemende concurrentie en wervingsinspanningen van andere organisaties. Deze concurrentie

zal nog verder toenemen wanneer onze collega-medefinancieringsorganisaties hun activiteiten op het gebied van fondsenwerving moeten uitbreiden. De uitdaging is nu innovatieve wegen te vinden om met betrekking tot fondsenwerving tot herstel en groei te komen, zodat we ten minste evenveel maar het liefst een grotere bijdrage kunnen leveren aan de realisering van kindgerichte ontwikkelingsprogramma's.

Een geleerde les betreft ook de samenwerking met het bedrijfsleven. Ons is gebleken dat bedrijven willen investeren en participeren en structurele en inhoudelijke samenwerking zoeken. Voor Plan Nederland ligt daar de kans een actievere rol te spelen om 'zien en beleven' in de praktijk te brengen. In combinatie met de dialoog over verantwoord ondernemerschap, van bedrijven en van Plan Nederland zelf, verleggen we zo de grenzen: van corporate sponsoring naar corporate partnerships en van doneren naar samenwerking.

Op het gebied van communicatie is de geleerde les dat we bij de uitvoering van al onze activiteiten – en in het kader van de diverse sectoren waarin Plan werkt (overheid, bedrijfsleven, als gastdeelnemer van de Samenwerkende Hulp Organisaties en particuliere sponsors) – nog meer met één stem spreken. Onjuistheden die over onze organisatie worden verteld, bestrijden we pro-actief, terechte kritiek nemen we ter harte. De open houding naar de pers die Plan Nederland de laatste drie jaar nastreeft, leidt tot een steeds betere samenwerking met de media.

Tot slot hebben we de afgelopen periode meer dan ooit geleerd dat we moeten afrekenen met 'Plan als best bewaarde geheim'. We moeten actiever naar buiten treden met de vele goede dingen die Plan al sinds jaar en dag als ontwikkelingsorganisatie doet, zodat iedereen weer weet waar Plan voor staat.

MET VERTROUWEN DE TOEKOMST TEGEMOET

Zien en beleven

Een terugblik op het verslagjaar dat achter ons ligt, maakt duidelijk dat Plan Nederland op koers ligt en met vertrouwen de toekomst tegemoet ziet. Na een noodzakelijke periode van herpositionering gaan wij in het komende verslagjaar de uitdaging aan om op een heel nieuwe manier te werken aan herstel en groei van het aantal particuliere sponsors. We hebben onze les geleerd uit onze najaarscampagne 'Wat ben jij van Plan?' en zullen daar ons voordeel mee doen.

De unieke propositie van Plan's werkwijze, die sponsors in staat stelt daadwerkelijk te zien en te beleven dat de aanpak van Plan werkt, blijft de basis van onze wervingsinspanningen, waarvoor wij nieuwe concepten ontwikkelen.

De grote uitdaging blijft ook de bereikte hoge naamsbekendheid vast te houden en te benutten voor het werven van nieuwe sponsors. In het nieuwe verslagjaar zal daar onverminderd aan worden gewerkt.

Subsidieaanvraag

Als Medefinancieringsorganisatie zit Plan Nederland in het komende verslagjaar volop in de nieuwe subsidieaanvraag voor de periode 2007-2010. Wij zien uit naar de nieuwe mogelijkheden die dat biedt en de stappen voorwaarts die wij op grond daarvan kunnen zetten. Plan Nederland is een innoverende organisatie. Innovatie is een essentieel onderdeel van de bedrijfsvoering. De subsidie die wij als Medefinancieringsorganisatie van de overheid ontvangen, biedt ons bij uitstek de gelegenheid om innoverende ontwikkelingsprojecten uit te voeren en daarvan te leren.

Jongerenparticipatie

Onze activiteiten op het gebied van draagvlakversterking en bewustwording in de Nederlandse samenleving zullen we in het komende jaar nog verder gaan uitbreiden. Plan Nederland gaat ervan uit dat draagvlakversterking en bewustwording in ons eigen land, juist ook bij jongeren, de basis vormt voor een betere wereld. Jongerenparticipatie blijft dus een van de sleutelwoorden, net als samenwerking met mensen als Ali B om specifieke doelgroepen aan te spreken.

Kinderen centraal

Onveranderd blijft, toen, nu en in de toekomst, dat kinderen centraal staan bij alles wat we doen.

Want zoveel mogelijk kinderen in ontwikkelingslanden zicht geven op betere levensomstandigheden en dus een betere toekomst, blijft de rationale van al onze inspanningen, in Nederland en wereldwijd.

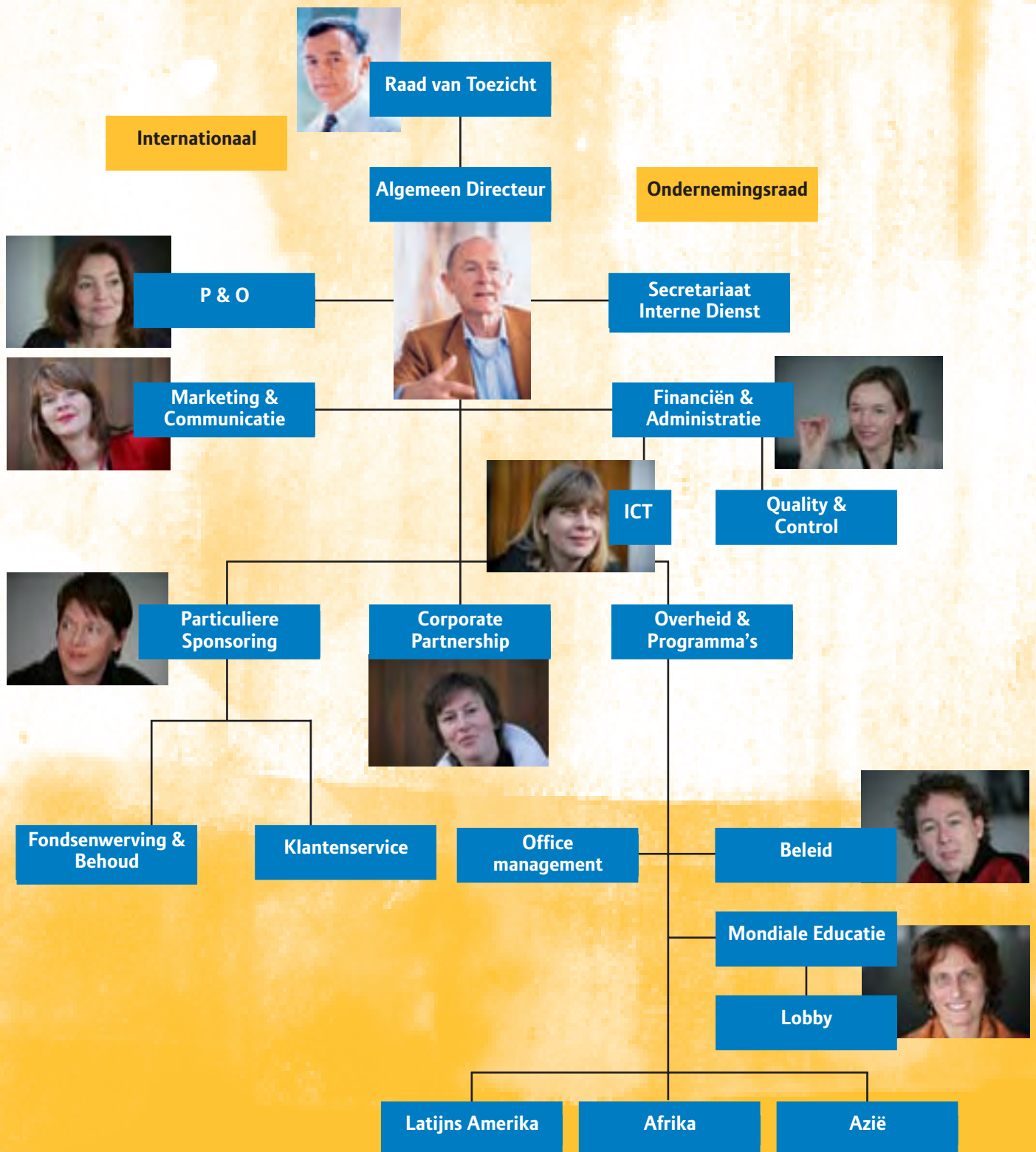
Plan werkt voor kinderen en zal dat altijd blijven doen.

Amsterdam, 27 Januari 2006

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Paul M. Lem'.

Paul M. Lem
Algemeen Directeur Plan Nederland

2. Dit is Plan Nederland in 2005

Om slagvaardiger te kunnen reageren op vragen uit de Nederlandse markt, zette Plan Nederland in 2003 een professionalisering in van de interne organisatie. Hiertoe werden afzonderlijke afdelingen opgezet voor Particuliere Sponsoring, Overheid en Programma's en Corporate Partnerships. Deze afdelingen werven en beheren de fondsen van respectievelijk de particuliere sponsors, de overheidssubsidie in het kader van

het Medefinancieringsprogramma en het bedrijfsleven. Ook onderhouden de afdelingen de contacten met hun doelgroepen en betrekken hen bij het werk van Plan voor en mét kinderen in ontwikkelingslanden.

De stafafdelingen Personeel en Organisatie, Marketing en Communicatie, Financiën en Administratie en ICT én het vrijwilligersnetwerk ondersteunen de drie afdelingen van Plan Nederland.

Afdeling Particuliere Sponsoring

José Gerards, manager Particuliere Sponsoring

“Innovatieve concepten om sponsors te werven en te behouden”

“Niet alleen Plan is in beweging, de wereld om ons heen is dat ook. Steeds meer goede doelen zetten kinderen centraal in hun communicatie. De ‘concurrentie’ neemt toe. Veel consumenten zoeken hun goede doelen dicht bij huis. En steeds minder mensen willen zich op voorhand voor lange tijd binden aan één goed doel.”

“Plan heeft zich dit verslagjaar vooral gericht op haar primaire doelgroep: jonge gezinnen en vrouwen. En behalve uit te leggen wat we precies doen met de bijdrage van onze sponsors, laten we ook veel meer zien wat we teweegbrengen in de communities waar we werken en wat er daardoor verandert in het leven van de kinderen. Plan wérkt echt. Concrete resultaten stonden daarom centraal in al onze communicatie.”

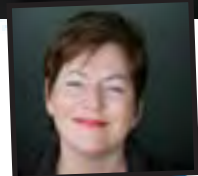
“Nieuwe productconcepten zijn getest: naast thematische projectsponsoring en dorpssponsoring kon men ook jaarsponsor worden. Helaas hebben we tot nu toe onvoldoende nieuwe mensen aan onze organisatie weten te binden. We zoeken daarom naar nieuwe kanalen om potentiële sponsors te bereiken. En we gaan door met de ontwikkeling van innovatieve concepten om sponsors te werven en te behouden.”

Trouwe Plan-achterban

“De Plan-achterban toont zich trouw aan de organisatie, getuige de zeer lage verloopcijfers die verder zijn gedaald, naar 8,5%. Het natuurlijke verloop van sponsors stond ook dit jaar weer onder druk door een verhoogd aantal uitschrijvingen in de werkgebieden. Plan trekt weg uit een werkgebied als de doelstellingen zijn behaald of als in een werkgebied niet langer resultaten behaald kunnen worden. Dit was het afgelopen jaar regelmatig het geval. Door zo veel mogelijk sponsors zo adequaat mogelijk en op persoonlijke wijze op de hoogte te stellen, konden veel van hen als sponsor worden behouden.”

Geleerde lessen

“We zijn continu bezig te leren over onze (toekomstige) sponsors. Hoe zitten gezinnen in elkaar? Hoe kunnen we kinderen bij het sponsorschap betrekken? Wat vinden sponsors nu echt belangrijk? Hoe willen sponsors door ons worden benaderd? Wie moeten en wie kunnen we bellen? Die dialoog levert de input waarmee we onze producten en informatiekanalen kunnen innoveren.”

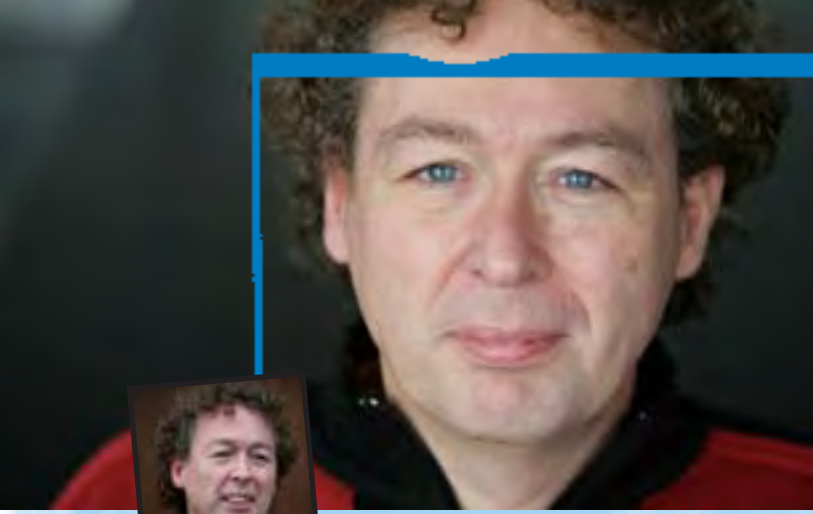

“Plan is een verhalen vertellende organisatie. Door het vertellen van verhalen kun je grote groepen mensen met elkaar in contact brengen. Dat vind ik zo bijzonder aan Plan.”

“Voor kinderen werken doe ik heel bewust. Er kan en moet nog veel gebeuren en daar kan ik een belangrijke rol in spelen.”

Facts & Figures

- De uitgaven voor sponsorwerving en behoud bedroegen in het verslagjaar € 2,98 miljoen.
- Bij sluiting van het verslagjaar werden via Plan Nederland 160.860 kinderen gesponsord. Dat zijn er 14.933 minder dan in het voorgaande jaar.
- Het natuurlijke verloop van sponsors daalde in het verslagjaar van 10,5 % naar een laagterecord van 8,5%.
- Bij Plan Nederland zijn in het verslagjaar 2.916 nieuwe kindsporsors ingeschreven.
- Het natuurlijke verloop van sponsors staat onder druk door een toegenomen aantal uitschrijvingen van kinderen in werkgebieden. Plan trekt weg uit een werkgebied als bijvoorbeeld de doelstellingen zijn gehaald. Dit is in de afgelopen jaren regelmatig het geval geweest en dat heeft helaas een negatieve invloed op het verloop van sponsors.
- Op de afdeling Particuliere Sponsoring werkten in het verslagjaar 24,2 fte medewerkers.

“Opkomen voor de belangen van kinderen in ontwikkelingslanden betekent dat wij naast financiële steun en het bieden van expertise ook voeding moeten geven aan het debat over kindgerichte ontwikkeling. Ik zie een groeiende rol voor Plan als kennisplatform.”

Afdeling Overheid en Programma's

René Schoenmakers, hoofd beleid Overheid & Programma's

“Plan rapporteert resultaatgericht”

“De afdeling Overheid en Programma's beheert de financieringsstroom van grote, institutionele donoren, voornamelijk de overheid. We moeten bij de overheid verantwoorden wat Plan Nederland met het geld heeft gedaan. En we zijn verantwoordelijk voor de juiste besteding van deze gelden, voor projecten en programma's in onze programmalanden en draagvlakversterking en lobby in Nederland.”

Nieuwe subsidieaanvraag

“De meeste projecten en programma's in de programmalanden die Plan in het verslagjaar heeft ondersteund, leiden tot de beoogde resultaten op het gebied van kindgerichte armoedebestrijding. In het verslagjaar liepen veel financieringen van projecten en programma's af. Onder andere op basis van de resultaten van evaluaties hebben we kritisch gekeken naar het projectenportfolio en hierin aanpassingen aangebracht. Ook hebben we een begin gemaakt met de ontwikkeling van een geactualiseerd programma-beleidsplan voor Plan Nederland voor de periode 2006 – 2010 en de nieuwe subsidieaanvraag aan de overheid in april 2006 voor de periode 2007 - 2010.”

Een innoverende organisatie

“De samenleving vraagt in toenemende mate om verantwoording op basis van concrete resultaten van ons werk. Dat betekent dat wij onder andere moeten aangeven hoe de overheidssubsidie heeft bijgedragen aan positieve, structurele veranderingen in het leven van kinderen. Plan heeft daartoe een systeem ontwikkeld om onderzoek, rapportages en evaluaties te analyseren vanuit een enkel referentiekader. Hoewel het systeem nog niet perfect functioneert, loopt Plan Nederland wat dit betreft voor op vele andere organisaties.” “Plan Nederland ziet innovatie als een essentieel onderdeel van de bedrijfsvoering. De overheidssubsidie

biedt de organisatie bij uitstek de gelegenheid om innoverende activiteiten te starten en daarvan te leren. Deze activiteiten hebben met elkaar gemeen dat ze een bepaald ingecalculeerd risico inhouden. Een deel van je inspanningen levert geen direct resultaat op. Onderzoeken en reacties van belanghebbenden hebben aangetoond dat Plan Nederland als een sterk lerende organisatie wordt gezien met een aantal innoverende activiteiten op het gebied van draagvlakversterking (Rap Around the World), resultaatmeting (impactstudies) en kindparticipatie (Youth Board).”

Geleerde lessen

“Als Medefinancieringsorganisatie rapporteert Plan Nederland jaarlijks aan de overheid in een apart MFO-verslag. Dit Stichtings-verslag is voor alle doelgroepen van Plan Nederland. In beide gevallen streven we ernaar zo resultaatgericht mogelijk te rapporteren. We weten waar we mee bezig zijn. We weten wat we doen, ook als het fout gaat. Daar leren we van.”

Facts & Figures

- Plan Nederland ontvangt sinds 2000 overheidssubsidie als Medefinancieringsorganisatie (MFO) in het kader van het Medefinancieringsprogramma (MFP) van de Nederlandse overheid.
- In het verslagjaar is 28,2 miljoen euro overheidssubsidie besteed aan projecten en programma's in de Plan-programmalanden, In Nederland is 1,2 miljoen euro besteed aan mondiale educatie, 1 miljoen euro aan project- en programmafinanciering en 1,3 miljoen euro aan beleidsbeïnvloeding en andere activiteiten in Nederland, zoals bijvoorbeeld onderzoek of ondersteuning van netwerken in Nederland. Over de bereikte resultaten van deze bestedingen per project wordt in het Verslag MFP over de kalenderjaren 2004 en 2005 verantwoording afgelegd aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken.
- Daarnaast is in het verslagjaar de projectplanning, projectcoördinatie en projectrapportage uitgevoerd voor de programmabestedingen voor projecten, onder meer gefinancierd door de Nationale Postcode Loterij, financiering uit nalatenschappen en een van de tsunami-wederopbouwprojecten, gefinancierd door de Samenwerkende Hulp Organisaties.
- Op de afdeling Overheid en Programma's werkten in het verslagjaar 29,4 fte medewerkers.

Afdeling Corporate Partnerships

Wilma Roozenboom, manager Corporate Partnerships

“Van doneren naar samenwerken”

“Bedrijven zijn groepen mensen die we bij ons werk willen betrekken. De voorgaande jaren richtten we ons vooral op financiële sponsoring. Dat blijft belangrijk, maar er is méér: betrokkenheid van medewerkers en maatschappelijk verantwoord ondernemerschap. Daarom hebben we nu de koers verlegd, van corporate sponsoring naar corporate partnerships en van doneren naar structurele en inhoudelijke samenwerking.” “Bedrijven willen steeds meer betrokken zijn bij projecten die ze ondersteunen, bijvoorbeeld door gezamenlijke acties, of door medewerkers de mogelijkheid te bieden het project te bezoeken. Zo hebben tien medewerkers van Douwe Egberts in het voorjaar van 2005 in Uganda het project bezocht dat DE sinds 1999 ondersteunt. Bij terugkomst deelden zij hun ervaringen met hun collega's. Hieruit is het initiatief ontstaan om een DE-koffiekop te laten bedrukken met tekeningen van kinderen uit Uganda en te verkopen via DE-geschenkenwinkels.”

Elkaar versterken

“In sommige gevallen kunnen Plan en de partnerbedrijven gebruik maken van elkaars expertise. Aqua for All, waarmee Plan sinds 2004 samenwerkt, is daar een mooi voorbeeld van. Deze stichting is opgericht door de Nederlandse watersector en wil een duurzame ontwikkeling bevorderen van de drinkwatervoorziening en het waterbeheer in ontwikkelingslanden. Daartoe stelt de Nederlandse watersector via Aqua for All geld en expertise ter beschikking aan lokale partners van (Nederlandse) NGO's. Aqua for All heeft vorig jaar een expert bodembeheer uitgezonden naar Piura om het lokale kantoor van Plan Peru te helpen bij een waterproject. Het is natuurlijk fantastisch dat je elkaar op zo'n manier kunt versterken.”

Facts & Figures

- De Nationale Postcode Loterij verhoogde haar bijdrage in het verslagjaar aanzienlijk: van 2 naar 3 miljoen euro. Daarmee heeft Plan onder meer een gezondheidsproject op Haïti gefinancierd en in Nederland projecten als Rap Around the World en de serie 'Overleven' voor School TV.
- In 2004 bestond de samenwerking tussen Plan

en Akzo Nobel NV tien jaar. Akzo Nobel en de medewerkers doneerden de afgelopen jaren in totaal bijna 1,3 miljoen euro aan de gezamenlijk opgerichte Stichting Education Fund '94. Hiermee zijn ruim 40 onderwijsprojecten uitgevoerd, waarvan duizenden kinderen in 11 verschillende landen hebben geprofiteerd.

- Aqua for All stelde haar expertise en 126.500 euro ter beschikking voor een waterproject in Peru.
- Het Personeelsfonds en werknemers van Essent

Richtlijnen

“Plan kan financiële steun altijd gebruiken, dus we zijn blij met elke euro. Maar toch zijn er voorwaarden voor de acceptatie van geld. Plan ziet bijvoorbeeld graag dat een onderneming in de bedrijfsvoering rekening houdt met de gevolgen voor kinderen in ontwikkelingslanden. Wat voor effect heeft je ondernemerschap op de levensomstandigheden van kinderen? Daarover praten we met bedrijven.”

Geleerde lessen

“Elke vorm van samenwerking met een (groter) bedrijf is maatwerk. Een algemeen aanbod werkt niet. We doen dus geen mailings meer op groepen, maar werken aan verdieping van de samenwerking met een beperkt aantal bedrijven. Daarbij leren we met elk bedrijf weer iets nieuws.”

“Als non-profit organisatie zijn we zakelijker dan bedrijven vaak denken, en omgekeerd, werken bij bedrijven ook gewoon betrokken mensen. Dat is mooi!”

“Plan is gewoon een goeie club. We hebben geleerd van het verleden en communiceren nu veel beter over wat we doen en waarom. Maar het belangrijkste is het veldwerk. Dat loopt. We boeken resultaten. En daar zijn we trots op.”

sponsoren 82 kinderen.

- Met Douwe Egberts werkt Plan sinds 1999 aan voedselzekerheid in Luwero, in Uganda. Sinds 2004 werken Douwe Egberts en Plan aan inkomensverbetering van 5000 koffieboeren in dezelfde regio.
- Het verslagjaar was het tweede jaar van het driejarige samenwerkingsverband met weekblad Flair ten behoeve van een onderwijsproject in Guatemala.
- Plan Nederland was in 2004 een van de tien goede doelen die profiteerden van de speciale TPG Post

Goede Doelen Zegels in de kerstperiode. De bijslag op deze zegels – in totaal 100.000 euro - kwam ten goede aan een School Improvement Programme in vier regio's in Uganda.

- Voor de wederopbouwprogramma's in de door de tsunami getroffen werkgebieden kreeg Plan financiële steun van Polynorm, Nobilas Claims & Fleet Solutions en Dijkman Offset.
- Op de afdeling Corporate Partnerships werkten in het verslagjaar 2,7 fte medewerkers.

Unit Mondiale Educatie en Lobby

Yvonne Heselmans, hoofd Mondiale Educatie en Lobby

“Aandacht genereren voor kinderrechten wereldwijd”

“Overall in de wereld worden de rechten van kinderen geschonden en Plan heeft als kindgerichte ontwikkelingsorganisatie de taak aandacht te genereren voor kinderrechten wereldwijd. Als Medefinancieringsorganisatie heeft Plan Nederland daarbij de kans én de verplichting om bij te dragen aan bewustwording en draagvlakversterking in de Nederlandse samenleving. En daar hebben we in het verslagjaar met succes aan gewerkt. Ons programma voor mondiale educatie hebben we daarbij uitgewerkt aan de hand van drie programmalijnen: kinderen in moeilijke omstandigheden, onderwijs voor iedereen en Kindkracht 10!”

“In Uganda heb ik gezien wat de effecten zijn van aids voor kinderen. Dat is een enorme motivatie om dit werk bij Plan te doen.”

Rap4Rights

“Met het educatieve project Rap4Rights zijn we vorig jaar een nieuwe weg ingeslagen om jongeren in Nederland te maken van de schending van kinderrechten wereldwijd. Rap4Rights is een project waarbij op scholen theoretische vakken worden verweven met kennis over schending van kinderrechten. Maar het blijft niet beperkt tot kennisverrijking. In de kunstvakken gaan jongeren actief met het onderwerp aan de slag en laten hun stem over de kinderrechten horen via rap, toneel of muziek. Op elf vmbo-scholen hebben jongeren een schoolbrede Rap4Rights-voorstelling georganiseerd, die uitmondde in de landelijke Rap4Rights-manifestatie. Een kamerlid en een ambtenaar van het Ministerie van Ontwikkelingssamenwerking waren hier als jury bij betrokken. En zo bereikten de jongeren ook de politiek! En Rap4Rights heeft veel publiciteit gekregen. Door het Ministerie van Buitenlandse Zaken is het project als innovatiestempeld.”

“Als opvolger van Rap4Rights zijn we dit jaar gestart met Rap Around the World, waarin rapper Ali B en steeds een andere co-rapper in zeven ontwikkelingslanden jongeren ontmoeten die leven onder extreem moeilijke omstandigheden. Door hun verhaal te vertellen in de internationale taal van jongeren – rap – raken jongeren hier sneller betrokken. En Ali B brengt niet alleen de problemen van kinderen en jongeren in ontwikkelingslanden onder de aandacht, maar juist ook hun kracht en inventiviteit.”

Op de politieke kaart

“Behalve het uitvoeren van educatieve projecten als Rap4Rights en Rap Around the World en het maken van onderwijspakketten als ‘Kindkracht 10! in Afrika’, neemt Plan Nederland in het kader van mondiale educatie en lobby ook deel aan internationale campagnes. Plan is bijvoorbeeld een actieve participant in de Global Campaign for Education die beoogt onderwijs toegankelijk te maken voor alle kinderen. Bovendien zet Plan Nederland zich er ook voor in om kinderrechtenissues, zoals kinderen en oorlog, op de politieke kaart te zetten. Afgelopen december 2004 hebben we in het kader van het EU-voorzitterschap van de Nederlandse regering bijvoorbeeld een grote slotconferentie over kinderrechten georganiseerd, in samenwerking met Hivos en NCDO.”

Geleerde lessen

“Plan heeft de afgelopen jaren veel contact gehad met het lager en middelbaar onderwijs. Het verdiepen van de relaties die we in de onderwijssector hebben opgebouwd is een belangrijk speerpunt. Want uiteindelijk willen we dat docenten ieder jaar weer opnieuw het onderwijsmateriaal van Plan gebruiken!”

Facts & Figures

- De activiteiten van de unit Mondiale Educatie en Lobby worden gefinancierd uit de overheidssubsidie die Plan Nederland als Medefinancieringsorganisatie ontvangt (zo'n 5%) en bijdragen van de NPL en het bedrijfsleven.
- Onder de noemer Mondiale Educatie en Beleidsbeïnvloeding zijn in het verslagjaar voor bijna € 3,6 miljoen educatieve en kennisvergrotende activiteiten ondersteund, zijn strategische allianties en partnerschappen aangegaan en zijn fondsen aan particulieren ter beschikking gesteld die zelf kindgerichte ontwikkelingsprojecten hebben opgezet.
- Mondiale Educatie deel uit van de afdeling en Programma's. Het bedrag van draagvlakking door middel van mondiale educatie is versterkt.
- In het verslagjaar werden ruim 100 pakketten 'Kindkracht Afrika' aangevraagd. Het pakket is bestemd voor een groep 1 tot en met 8 van de basisschool.
- In het verslagjaar werden ruim 850 lespakketten Rap Around the World aangevraagd, een lespakket bestemd voor het vmbo.
- Bij de unit Mondiale Educatie en Lobby werkten in het verslagjaar 4,6 fte medewerkers.

“Maatschappelijk verantwoord zijn op mijn manier, als Manager Financiën en Administratie bij Plan Nederland, kinderen en families te kunnen helpen in een deel van de wereld waar de omstandigheden veel minder zijn dan hier. Dat is mijn inspiratie die het werken bij Plan zo waardevol maakt.”

Afdeling Financiën en Administratie

Quirine van Heek, Manager Financiën en Administratie

“Transparantie en stroomlijnen”

“De afdeling Financiën en Administratie (F&A) heeft in het verslagjaar een belangrijke stap gezet in het verder vergroten van de transparantie, het besparen van kosten en het stroomlijnen van de financiële, administratieve en controlling processen. Adequate controles op, en transparantie van de besteding van projectgelden tegen een zo laag mogelijke overhead, dat is de uitdaging.”

“Het afgelopen jaar is onder meer energie gestoken in het Grants Tracking Systeem van Plan International. Dit systeem is door de externe accountants geaudit. In het GTS-systeem worden alle projecten die Plan International uitvoert in 45 programmalanden bijgehouden, inclusief wie van de vijftien nationale organisaties donor is en voor welk deel.”

“Ook is er het afgelopen verslagjaar veel aandacht besteed aan het continuïteitsplan. De verschillende afdelingen zijn zich meer bewust van mogelijke risico's voor Plan Nederland en houden daar rekening mee bij het inrichten van de organisatie, om zo de gevolgen van dergelijke risico's te kunnen voorkomen. Een voorbeeld hiervan is deelname aan de jaarlijkse uitwijktest van ICT van gebruikers die kritieke bedrijfsprocessen uitvoeren. En een review van de verzekeringsportefeuille.”

“Om over de juiste managementinformatie te kunnen beschikken, werken we bovendien aan een nieuw Management Informatie Systeem (MIS). Dat kan onder andere bijdragen aan snellere rapportage aan interne en externe belanghebbenden. We zijn er nog niet, maar de basis voor een goed MIS is gelegd. Tevens zijn in het afgelopen verslagjaar alle kritieke processen vastgelegd als voorbereiding op de Plan-brede ISO-certificering.”

Speerpunten voor de toekomst

“Voor de komende jaren blijven de bovengenoemde speerpunten staan. Voor het vergroten van de transparantie bouwen wij verder aan MIS. Internationaal beschikbare data over programmabestedingen gaan we beter ontsluiten voor betrokkenen, door nog meer gebruik te maken van de systemen van Plan International, zoals het Grants Tracking Systeem. Ook zullen we alert blijven op mogelijke kostenbesparingen. Enerzijds door ondersteuning van alle afdelingen bij periodieke uitvoer van tenders. Anderzijds door mogelijkheden te onderzoeken om (inter)nationaal met partners samen te werken om synergie te bereiken en daarmee de kosten van de eigen organisatie zo laag mogelijk te houden.”

Geleerde lessen

“Plan is ‘the best kept secret’. Met alleen goed werk doen op ‘grassroots’-niveau redden we het niet. We moeten meer vertellen over het werk van Plan, hoeveel dat werk kost en welke concrete resultaten daarmee zijn bereikt. Dat is onze uitdaging.”

Facts & Figures

- **Kosten als percentage van baten uit eigen fondsenwerving zijn 16,7 % terwijl daarvoor 17,5 % was begroot; dit is ruim onder de CBF-eis van 25%.**
- **Het afsluiten van nieuwe contracten in het verslagjaar leiden tot structureel lagere kosten de komende jaren, onder meer ten aanzien van de bankkosten, waar wij met ingang van FY06 96.000 euro besparing op verwachten te realiseren bij gelijkblijvende volumes.**
- **Door de inkoopvoorwaarden te standaardiseren en de inkoopprocedures aan te scherpen is de efficiency van het inkoopproces vergroot en worden inkooprisico's beter beheerst.**
- **Op de afdeling Financiën en Administratie werkten in het verslagjaar 7,8 fte medewerkers.**

Afdeling Personeel en Organisatie (P&O)

Esther Visser, manager Personeel en Organisatie

“Medewerkers mogelijkheden bieden om door te groeien”

“Plan heeft de arbeidsvoorwaarden aangepast binnen de grenzen van de missie en visie van de organisatie. We hebben vanaf 1 januari 2005 een kinderopvangregeling ingevoerd om tegemoet te komen aan de wens van medewerkers om een goede balans te kunnen vinden in arbeid en zorg voor kinderen. Zo passen onze arbeidsvoorwaarden prima in de huidige markt.”

“Ook ons beoordelingssysteem is geprofessionaliseerd. We beoordelen medewerkers op de competenties waarover zij voor het uitvoeren van hun werkzaamheden moeten beschikken. Uit beoordelingen en functioneringsgesprekken halen we informatie voor de opleidingsplannen en doorstroomtrajecten. Vrijgekomen of nieuwe functies vullen we bij voorkeur intern in om zo de kennis over de organisatie te behouden en medewerkers mogelijkheden te bieden om door te groeien. Vasthouden van kennis en kennis delen is belangrijk, daarom krijgt het intern werven veel aandacht en gaan we het komende jaar veel aandacht besteden aan competentie management. Ook externe werving en selectie was een speerpunt om aan de groeiende behoefte aan medewerkers te kunnen voldoen. Tenslotte zullen we het komende jaar de diverse wijzigingen in de Wetgeving invoeren, zoals het nieuwe zorgstelsel, de veranderingen in de WAO en de Levensloopregeling.”

Vrijwilligersorganisatie

“In het verslagjaar hebben we er ook aan gewerkt de relatie met onze vrijwilligers te verstevigen. We hebben in het nieuwe Handboek voor Vrijwilligers helder geformuleerd voor welke activiteiten vrijwilligers ingezet kunnen worden. Regels en afspraken zijn in het Handboek vastgelegd, zodat de verwachtingen over en weer beter op elkaar aansluiten. De vrijwilligers doen zowel regiogebonden als niet regiogebonden werk. Deze mensen, veelal betrokken sponsors van Plan, nemen de wereldwijde oproep ‘Be a part of it’ letterlijk en komen in beweging voor kinderen in ontwikkelingslanden. Ze helpen bij het vertalen van correspondentie tussen sponsors in Nederland en kinderen en hun familie in ontwikkelingslanden, bij het geven van gastlessen op scholen en bij het vertegenwoordigen van Plan Nederland op beurzen en festivals, zoals het Festival Mundial en de Libelle Zomerweek. Zo droegen ze bij aan de groei van de naamsbekendheid van Plan en de bekendheid met thema’s in de ontwikkelings samenwerking in het algemeen.”

Geleerde lessen

“Met betrekking tot het vrijwilligerswerk moet je duidelijk zijn over wat je over en weer van elkaar verwacht.”

“Na ruim 5 jaar Plan-ervaring en diverse werkbezoeken in het veld, kan ik oprecht zeggen dat Plan haar belofte waarmaakt: onze aanpak werkt.”

“Langzaam zie ik de trots van vroeger weer terugkomen in de organisatie. Dat zit ‘m in de manier waarop we over Plan praten, hoe we met de projecten omgaan en de dingen die Plan voor elkaar krijgt.”

Facts & Figures

- Bij Plan Nederland werkten in het verslagjaar 95 mensen (90 fte) . Dat is hetzelfde aantal als in het verslagjaar 2004.
- Plan werkt samen met ruim 250 vrijwilligers.
- Door werving zijn 40 nieuwe vrijwilligers aangetrokken, waaronder vier nieuwe regiocoördinatoren.
- Het beoordelingssysteem is aangepast en verder geprofessionaliseerd.
- Op de afdeling Personeel en Organisatie werkten in het verslagjaar 2,6 fte medewerkers.

Afdeling Marketing en Communicatie

Leonie van Mierlo, manager Marketing en Communicatie

“Plan heeft een fantastisch verhaal”

“De communicatieactiviteiten in dit verslagjaar waren vooral gericht op het zichtbaar maken van het werk en de resultaten van Plan, want Plan heeft een fantastisch verhaal! Ook richtten we ons op het werven van nieuwe sponsors en op het investeren in een goede relatie met de pers. We hebben de media pro-actief benaderd om duidelijk te maken wat Plan doet en wat de resultaten zijn van ons werk. Zo was onze website in de periode na de verschrikkelijke tsunami-ramp een dagelijkse bron van informatie voor het publiek. Plan werd hierover ook veelvuldig benaderd door de pers en het publiek.”

“In samenwerking met Libelle is het werk van verschillende vrouwen in de ontwikkelingssamenwerking in beeld gebracht. We hebben daarnaast bijgedragen aan diverse publicaties, onder andere in landelijke en regionale dagbladen, in huis-aan-huis bladen, Spits en Flair, om goed zichtbaar te maken waar Plan voor staat. Om het werk van Plan dichterbij het publiek te brengen, zijn we met een Plan-Karavaan het land ingetrokken en hebben we in verschillende gemeentes het publiek geïnformeerd.”

“Het effect van deze inspanningen is groot. ‘Jullie zijn weer overal’, hoor ik regelmatig. We zijn meer gegroeid in onze rol als autoriteit op het gebied van kindgerichte ontwikkelingssamenwerking. De aanpak

van Plan spreekt veel mensen aan. De investering in een goede relatie met de pers heeft z'n vruchten afgeworpen. We merken dat de media ons weer vaker benaderen als ze achtergrondinformatie zoeken over ontwikkelingssamenwerking. En journalisten reageren enthousiast op de vaak vernieuwende projecten van Plan, zoals Rap4Rights en Rap Around the World met rapper Ali B.”

Naamsbekendheid

“Het accent bij de wervingscommunicatie lag dit verslagjaar op het vergroten van de naamsbekendheid van Plan Nederland. Alle positieve publicaties over Plan hebben meetbaar bijgedragen aan onze naamsbekendheid en met name de radio- en televisiecampagne ‘Wat ben jij van Plan’, waarmee we het publiek wilden laten zien dat Plan een beweging is waaraan iedereen mee kan doen. Uit een NIPO-onderzoek na de campagne bleek dat we een gigantische sprong hebben gemaakt in onze naamsbekendheid: van 14% naar 60% eind 2004!”

Plan-breed werken

“In december 2004 presenteerden Reinoud Oerlemans en Peter Van der Vorst een grote televisieshow ten behoeve van Plan. Uniek was de wijze waarop alle afdelingen van Plan Nederland hierbij betrokken waren om het verhaal van Plan te vertellen. Die manier van Plan-breed werken en kennis delen in de organisatie, houden we vast als positief leerpunt voor de toekomst.

De televisieshow heeft bijgedragen aan de kennis over het werk van Plan, maar de wervingsresultaten vielen tegen. Werven via televisieshows heeft ons in het verleden groot gemaakt, maar lijkt als instrument verouderd. We zoeken nu naar nieuwe kanalen om onze boodschap over te brengen.”

Geleerde lessen

- “De open houding naar de pers, die Plan Nederland al geruime tijd heeft, leidt tot een steeds betere samenwerking met de media. Onjuistheden die over Plan worden verteld, bestrijden we pro-actief, terechte kritiek nemen we ter harte.”
- “Televisie als jaarlijks wervingsinstrument werkt voor Plan niet meer zo, de dek is eruit. We richten ons nu op innovatieve kanalen.”

“Plan wil de levensomstandigheden van kinderen in ontwikkelingslanden structureel verbeteren. Dat doen we op grond van een unieke aanpak. Bij Plan kunnen sponsors participeren, kunnen mensen echt zien en beleven dat ze bijdragen aan het werk van Plan voor kinderen.”

Facts & Figures

- De naamsbekendheid van Plan Nederland is gestegen van 14% naar 60% eind 2004.
- Het jaarverslag van Plan Nederland werd genomineerd voor de Transparant Prijs.
- Het aantal bezoekers op de Plan-website nam significant toe, met name onder jongeren.
- Een digitale Nieuwsbrief voor sponsors werd geïntroduceerd.
- De afdeling Marketing en Communicatie organiseerde een aantal succesvolle persreizen.
- Op de afdeling Marketing en Communicatie werkten in het verslagjaar gemiddeld 8,9 fte medewerkers.

Afdeling Informatie en Communicatie Technologie (ICT)

Margreeth de Jager, manager Informatie en CommunicatieTechnologie

“Wereldwijde infrastructuur vergroot kennisdelen”

“De afdeling Informatie en CommunicatieTechnologie levert een wezenlijke bijdrage aan het vergroten van de transparantie van Plan. We zetten ICT in om informatie op een eenduidige manier wereldwijd beschikbaar te maken. Daartoe is in het verslagjaar het netwerk van Plan Nederland gemigreerd naar het Corporate Network van Plan International. Hiermee maakt het deel uit van de wereldwijde infrastructuur, zodat we in de toekomst informatie en ook applicaties kunnen delen met alle andere Plan-kantoren. Dat bespaart kosten, op gebied van software, beveiliging en arbeidscapaciteit, en ontsluit informatie voor alle Plan-medewerkers.”

“Efficiënter werken met betrekking tot ICT betekent onder andere dat er meer en meer werkzaamheden worden uitbesteed. We hebben een netwerk van externe partners opgebouwd, die niet alleen opdrachten uitvoeren, maar tevens de rol van kennispartner vervullen. Daardoor zal het niet meer nodig zijn om alle kennis in huis op te bouwen en kan de afdeling flexibeler omgaan met de allocatie van mensen en middelen. Verder gaan we door met het ontwikkelen van nieuwe applicaties die erop gericht zijn om rapportages en managementinformatie voor de hele organisatie te kunnen leveren.”

Geleerde lessen

“Wereldwijde infrastructuur vergroot de mogelijkheid kennis te delen. De inzet van ICT wordt bovendien steeds meer in internationaal verband opgepakt. Het is mogelijk dat in de toekomst lokale systemen bijvoorbeeld vanuit een of twee Europese centra worden aangestuurd.”

“De mogelijkheden van een internationale organisatie zo benutten dat de organisatie daarmee meer gedegen, efficiënter en goedkoper kan werken, dat is mijn uitdaging.”

Facts & Figures

- Efficiënter werken leverde een besparing op van 1 medewerker.
- Op de afdeling ICT werkten in het verslagjaar 5,8 fte medewerkers.

3. Dit heeft Plan Nederland gedaan in 2005

...In Egypte namen 3000 families deel aan een schoolvoorlichtingsdag en werden 370 leerkrachten getraind in moderne lestechnieken...

...In Benin werden 11 radiocampagnes over kinderrechten uitgevoerd, waarmee 10.000 mensen werden bereikt...

In Guinee zijn 21 gezondheidsposten gebouwd en werden ruim 340 gezondheidswerkers opgeleid...

...In Kenia kregen ruim 1500 mensen een training in het opzetten van een eigen bedrijf, waarmee zij hun inkomen kunnen verbeteren...

...In Malawi werden zo'n 70 nieuwe putten geslagen en bijna 750 latrines gebouwd...

...In Mali werden de kinderen in 72.000 families gevaccineerd. In Sudan werden 2800 families en de leerlingen van 21 basisscholen voorgelicht over milieuzorg...

...In Ghana werden bijna 300 spaar- en kredietorganisaties opgezet met in totaal ruim 8900 leden...

...In Indonesië volgden ruim 180 straatkinderen een onderwijsprogramma...

...Op de Filipijnen volgden ruim 7000 boeren en boerinnen een training over duurzame landbouw, visserij en bosbouw...

...In India werd in 1050 dorpen in de deelstaat Rajasthan een anti-malariacampagne uitgevoerd...

...In Bangladesh kregen ruim 28000 jonge kinderen peuter- en kleuteronderwijs...

...In de Dominicaanse Republiek werden in het kader van de preventie van huiselijk geweld 133 kinderworkshops gegeven, 129 workshops voor ouders en 8 trainingen voor leerkrachten; in totaal werden hiermee zo'n 43000 kinderen en 4200 ouders bereikt...

...In Honduras vonden 161 radio- en televisie-uitzendingen plaats voor en door kinderen over onderwerpen die kinderen bezighouden...

...In Colombia participeerden ruim 1100 families in een project voor het aanleggen van sanitair en riolering...

...In Paraguay namen ruim 1800 leerkrachten deel aan een training voor kindvriendelijk onderwijs; ruim 11000 kinderen kregen alsnog een geboortebewijs...

...In Ecuador namen ruim 19000 mensen uit 427 gemeenschappen deel aan een

bewustwordingstraining op het gebied van kinderrechten...

Aan deze en vele honderden andere kindgerichte gemeenschapsprojecten in 45 programmalanden leverde Plan Nederland ook in 2005 een substantiële bijdrage. Van de totale bijdragen van de 15 nationale organisaties die lid zijn van de koepelorganisatie Plan, is de bijdrage van Plan Nederland met 23 procent van het totaal nog steeds het grootste (zie ook pagina 57 van dit jaarverslag).

In het verslagjaar werden via Plan Nederland 160.860 kinderen gesponsord. Met deze bijdragen van particuliere sponsors, de subsidie van € 29.9 miljoen van de overheid in het kader van het Medefinancieringsprogramma en bijdragen uit onder meer het bedrijfsleven kon Plan opnieuw een verschil maken in het leven van miljoenen kinderen in de programmalanden: op het gebied van gezondheidszorg, van onderwijs, van een betere leefomgeving en inkomensverbetering, op het gebied van communicatie en bewustwording en met betrekking tot de rechten van kinderen.

In het beknopte bestek van dit jaarverslag is het niet mogelijk verslag te doen van de resultaten in het verslagjaar van alle projecten en programma's in de 45 landen waar Plan werkt. In dit jaarverslag wordt daarom alleen een impressie gegeven van de opmerkelijke kindgerichte activiteiten van Plan in de programmalanden.

Sponsors van Plan Nederland ontvangen een rapportage van geboekte resultaten op landenniveau. Deze landenrapportages zijn ook te vinden op de website van Plan Nederland: www.plannederland.nl.

Een volledig overzicht van bestedingen per land en per aandachtsgebied (gezondheidszorg, onderwijs, leefomgeving, inkomensverbetering en communicatie) is opgenomen in de jaarrekening (zie pagina 55 en 56). Verantwoording over de bestedingen van de overheidssubsidie in het kader van het Medefinancieringsprogramma legt Plan Nederland per project af in een apart verslag dat elk jaar in mei verschijnt.

3a. Kindgerichte gemeenschapsprojecten in de programmalanden:

**Een impressie van
resultaten in 2005**

“Ik was zo bang, dat ik moest huilen.”

“Mijn naam is Carlos en ik ben achttien jaar. Ik kom uit een gewoon Colombiaans gezin. Mijn vader is buschauffeur. Hij zegt altijd dat je alleen door hard te werken hogerop kan komen. Van mijn moeder heb ik geleerd om ruzies niet met geweld op te lossen, maar met praten. Mijn ouders betekenen veel voor me en ik kan ze altijd om advies vragen.”

“Als kind was ik een beetje verwend. Ik wilde alleen fietsen en voetballen. Nu ben ik veel serieuzer. Ik help mijn moeder met het huishouden. Ik weet wanneer het tijd is om plezier te maken en wanneer het tijd is om te werken. Ik ben best opgewekt, maar toch voel ik me vaak triest en angstig.”

“Er is veel gebeurd, en ik vind het moeilijk om daarover te vertellen, maar ik weet dat het moet. Vorig jaar zat ik voor mijn huis toen er een groepje jongens op motoren op me afkwam. Ik kon hun gezichten niet zien, omdat ze zwarte maskers droegen. Ze vroegen hoe ik heette. Natuurlijk gaf ik een valse naam op, maar daar traptten ze niet in. Ze zeiden dat ze alles al over me wisten. Ze zeiden dat ze mijn ouders kenden en vroegen of ik niet blij was dat ze nog leefden. Ik voelde me erg bedreigd. Toen vroegen ze me of ik me niet bij

hun militie wilde aansluiten. Ik zei nee, maar daar wilden ze niks van horen. Ik rende weg, maar ze kwamen me op hun motoren achterna. Snel schoot ik een andere kant op. Ik wilde niet dat iemand uit mijn straat me met die jongens zag. Ik was zo bang, dat ik moest huilen. Dat ik een jongen ben wil niet zeggen dat ik nooit bang ben en nooit huil. Een paar dagen later kwamen ze naar mijn huis. Ze informeerden naar de gezondheid van mijn ouders. Ze zeiden dat ik de enige was die voor ze kon zorgen en dat ze niet konden instaan voor de gevolgen als er iets met mij gebeurde. Zo bleven ze me bedreigen. Daarom moest ik een tijdje onderduiken.”

“Toen kwam een jongen van school me vragen of ik mee wilde doen aan een jongerenproject om vrede te promoten. We voeren nu allerlei activiteiten uit, maar ik ben nog steeds bang dat die bende ons vindt. Gelukkig sta ik nu wel sterker in mijn schoenen. Iedereen is vrij om te kiezen en ik kies ervoor om mijn school af te maken. Ik laat me niet meer door die jongens intimideren. En dat zal ik ze vertellen ook.”

Facts & Figures

- Colombia is nog altijd een van de gewelddadigste landen ter wereld. Al ruim veertig jaar bestrijden verschillende rebelligroepen, paramilitaire groepen en de drugsmafia elkaar. Gewapende bendes maken de straten onveilig en intimideren jongeren om zich bij hen aan te sluiten.
- Plan voert in verschillende landen projecten uit voor kinderen in conflictsituaties. In Colombia volgen meer dan 3.000 jongeren en kinderen in dit verband een training in conflicthantering. Zij leren conflicten op een vreedzame manier op te lossen en doen kennis op over de gevaren van druggebruik. Ook worden zij weerbaarder gemaakt tegen vormen van intimidatie. De kennis die zij opdoen geven zij door aan klasgenoten, familie en vrienden.
- In Sierra Leone zijn tijdens de burgeroorlog duizenden kindsoldaten gerekruteerd. Zij werden gedwongen deel te nemen aan bloedige gevechten.
- Om kindslachtoffers van de burgeroorlog te helpen hun leven op te pakken startte Plan het RapidEd programma. Hierbij krijgen de kinderen in tijdelijke schoolkampen speciaal onderwijs, onder meer in conflicthantering en het bewaren van vrede. De kinderen kunnen in een veilige omgeving regelmaat in hun leven terugbrengen. Daarnaast krijgen ze hulp bij het verwerken van hun oorlogservaringen.
- In Nepal voert het Maoïstische rebellenleger al jarenlang strijd met de regering. Veel kinderen verloren hun ouders in de gevechten of werden het slachtoffer van voedseltekorten. Plan ondersteunt de Nepalese hulporganisatie CWIN (Child Workers in Nepal Concerned Centre) Deze organisatie zet zich in voor de rechten van het kind en helpt kinderen in de door de strijd getroffen gebieden.

Verbetering van de kwaliteit van onderwijs

Het is al vroeg een drukte van jewelste op het schoolplein in Candelaria Yalicar in Guatemala. Niet verwonderlijk, want het is een belangrijke dag: vandaag zijn de verkiezingen voor het schoolbestuur! Al weken voeren de leerlingen druk campagne en vandaag kan iedereen zijn stem uitbrengen. Het is net echt: een heus stemhokje, stembiljetten en een onafhankelijk comité voor het tellen van de stemmen. Aan het einde van de dag is er een nieuw democratisch gekozen schoolbestuur.

Een schoolbestuur - en de verkiezing daarvan - hoort bij het project Escuela Nueva in Latijns-Amerika, naast het verbeteren van het onderwijs voor meisjes en jongens, zodat ze later meer mogelijkheden hebben op de arbeidsmarkt. Ook worden kinderen gestimuleerd hun eigen mening te vormen en zich uit te spreken, goed naar anderen te luisteren en te overleggen. Geen overbodige eigenschappen in landen als Guatemala en Bolivia waar conflicten hoog kunnen oplopen en vaak met geweld worden beslecht.

Candelaria Yalicar, een dorp met 300 inwoners, ligt in een van de armste gebieden van Guatemala. Sinds een paar jaar doet het schooltje uit het dorp mee aan het Escuela Nueva-programma. Voorheen kampte de school met allerlei tekorten. Zo was er bijvoorbeeld een groot gebrek aan schoolmeubilair. De leerlingen moesten tijdens de les vaak urenlang achtereen op de grond zitten. Hierdoor konden zij zich niet goed concentreren. Via het Escuela Nueva-programma schafte de school nieuw meubilair en lesmateriaal aan. Daarnaast kwam er geld beschikbaar voor de aanleg van een speelveld. Dit laatste project werd aangedragen door de kinderen zelf, want via het leerlingencomité krijgen de kinderen een grote stem in de verbeterplannen voor hun school.

Facts & Figures

- Het Escuela Nueva-programma wordt in tien landen in Latijns-Amerika uitgevoerd, waaronder Bolivia en Guatemala.
- Het schooltje in Candelaria Yalicar wordt sinds eind 2003 gesponsord door het weekblad Flair.
- Plan voert met Escuela Nueva vernieuwingen door in het bestaande onderwijs, onder meer met internet, informeel onderwijs en gerichtheid op specifieke doelgroepen als meisjes, vrouwen en kinderen in moeilijke omstandigheden.
- In Guatemala volgden het afgelopen jaar meer dan 600 leerkrachten en schoolleiders een training in moderne, kindvriendelijke lesmethoden. Hiermee maakt Plan op de betrokken scholen een einde aan de klassieke 'drilmethoden' waaraan de leerkrachten gewend waren.
- Circa 1.300 leerlingen van 200 scholen in Guatemala kwamen bij elkaar om ervaringen uit te wisselen over schoolcomités.
- Kinderrechten vormen de basis van Escuela Nueva. In verschillende gebieden in Guatemala organiseerde Plan daarom voorlichtingsavonden over de rechten van het kind. Doel was om volwassenen én kinderen bewust te maken van de rechten van kinderen. De kinderen leerden dat rechten ook verantwoordelijkheden met zich meebrengen, zoals naar school gaan en goed je best doen. Circa 200 ouders en gemeenschapsleiders en 850 kinderen woonden de bijeenkomsten bij.
- In Bolivia worden 15 gemeentebesturen ondersteund bij het opstellen van hun onderwijsplannen. Dit om te laten zien dat de verantwoordelijkheid voor goed onderwijs bij de overheid ligt.
- Op 22 Boliviaanse scholen ondersteunde Plan de aanleg van schooltuintjes. Hierdoor deden bijna 6.000 kinderen in de praktijk kennis op over landbouw, tuinbouw en natuur- en milieubescherming. De tuintjes zijn ook een pedagogisch instrument. Zo worden de praktijklessen bijvoorbeeld ook gebruikt om de kinderen te leren rekenen.
- Volgens de Millenniumdoelstellingen moeten in 2015 alle kinderen toegang hebben tot basisonderwijs. Escuela Nueva draagt hieraan bij met het bouwen van extra klaslokalen en het creëren van een comfortabele leeromgeving voor steeds meer kinderen.

“Hij heeft ons nooit precies kunnen vertellen wat onze geboortedatum is.”

Alina uit Bangladesh was ongeveer 15 jaar toen ze trouwde. Haar familie vond dat geoorloofd, omdat Alina geslachtsrijp was. De Bengalese wet staat huwelijken tussen jongeren onder de achttien jaar niet toe, maar dat kon Alina's vroegtijdige huwelijk niet voorkomen, omdat ze geen officieel bewijs had van hoe oud ze was. Haar ouders hadden haar bij haar geboorte niet laten registreren.

“Mijn vader is een geschoold man”, vertelt Alina. “Maar in die tijd hielden mensen geen geboortegegevens bij, en kinderen officieel laten inschrijven gebeurde al helemaal niet. Mijn vader zegt dat hij de geboortedata van al zijn kinderen heeft opgeschreven, maar dat hij het boekje kwijt is. Hij heeft ons nooit precies kunnen vertellen wat onze geboortedatum is.”

Na twee huwelijksjaren werd Alina zwanger. Ze bracht een wolk van een dochter ter wereld, die ooit haar geboortedatum zou willen weten. Daarom schreef ze die op in een boekje. Haar bevalling vond

plaats in het LAMB-ziekenhuis, een medische faciliteit die door Plan wordt ondersteund. Na haar bevalling drong de verloskundige er bij haar op aan de baby te laten inschrijven bij de Burgerlijke Stand. Terugdenkend aan haar vader, realiseerde Alina zich dat er veel in haar dorp aan het veranderen is.

Eind 2004 ondertekende de regering van Bangladesh de Universal Birth Registration Law. Deze wet streeft naar wereldwijde geboorteregistratie. Geboorteregistratie is van wezenlijk belang voor kinderen en behoort tot hun meest fundamentele rechten. Want wie niet geregistreerd is, bestaat officieel niet en kan geen aanspraak maken op alle rechten die bij het officiële staatsburgerschap horen. Kinderen die wél zijn geregistreerd, hebben gemakkelijker toegang tot onderwijs, gezondheidszorg en werk. Bovendien kunnen ze hun leeftijd bewijzen, waardoor ze beter beschermd zijn tegen bijvoorbeeld vroegtijdige huwelijken en uitbuiting.

Facts & Figures

- Slechts weinig kinderen in de landen waar Plan werkt hebben een geboortebewijs. Kinderen zonder geboortebewijs bestaan officieel niet en hebben formeel geen identiteit. Dat kan leiden tot uitsluiting van (voortgezet) onderwijs, gezondheidszorg en elementaire burgerrechten als stemmen, trouwen en (internationaal) reizen. Kinderen zonder geboortebewijs zijn bovendien extra kwetsbaar voor misbruik en uitbuiting. Daarom voert Plan in een groot aantal landen geboorteregistratieprojecten uit.
- In Burkina Faso heeft Plan zich ten doel gesteld om binnen drie jaar alle kinderen in de werkgebieden in te schrijven bij de Burgelijke Stand.
- In de Filipijnen werken kinderen zelf mee aan het geboorteregistratieproject van Plan door in hun dorpen voorlichting te geven over het belang van geboorteregistratie.
- Om hun boodschap kracht bij te zetten, verspreiden zij onder de families de benodigde registratieformulieren.
- In de Dominicaanse Republiek produceerden kinderen, als onderdeel van een voorlichtingscampagne van Plan, een stripverhaal over geboorteregistratie.
- In Nepal volgden jongeren en kinderen via Plan een training tot verslaggever, waarna zij het onderwerp van geboorteregistratie regelmatig aankaarten in hun eigen krant.
- In Togo ontwikkelden kinderen, onder begeleiding van Plan, een eigen radio-programma onder de naam 'I am a Child but I have my Rights too'. Tijdens de uitzendingen is - in het kader van de rechten van het kind - veel aandacht voor geboorteregistratie.

“Als ik
honger had,
bedelde ik
om eten.”

Doan (21) uit Vietnam zwierf jarenlang door de straten van verschillende Vietnamese steden. Uiteindelijk belandde hij in Hanoi. “Als ik honger had, bedelde ik om eten, en als ik moe was sliep ik onder een brug of ergens in een hoekje op de markt. Eén keer werd ik door oudere kinderen gedwongen om een motorfiets te stelen, en werd ik door de politie betrapt.”

Doan werd vaker door de politie opgepakt en in tehuizen geplaatst. Daar kon hij zich maar moeilijk aanpassen aan de strikte regels. Hij liep altijd weer weg. Op een dag, vijf jaar geleden, werd Doan door een medewerker van Plan in Vietnam benaderd. Deze vertelde hem over de mogelijkheid om via Plan's Street and Working Children Project een vakopleiding te volgen. Doan greep die kans met beide handen aan, omdat hij beseftte dat hij hiermee zijn toekomstmogelijkheden enorm kon verbeteren. Hij koos voor een training als steenhouwer. Hij zwervt nu niet langer op straat en verdient genoeg om af en toe geld naar zijn vader en stiefmoeder te sturen.

“Net als andere werkende mensen in Vietnam, werk ik acht uur per dag, van acht tot twaalf 's ochtends en van twee tot zes 's middags. Ik heb het erg druk, maar ik heb plezier in mijn werk. Ik ben trots op wat ik doe. Ik heb een echt ambacht. Ooit hoop ik genoeg geld te sparen om een huisje te kopen en te trouwen.”

Plan voert sinds 2001 een project uit voor straatkinderen in Hanoi. De kinderen krijgen de kans om informeel onderwijs te volgen en een vakopleiding te doen. Het schoolprogramma is aangepast aan de omstandigheden waarin de kinderen leven. Zij krijgen bijvoorbeeld voorlichting over de gevaren van drugs en leren zichzelf beschermen tegen straatgeweld en ziektes, zoals aids. Ook worden straatkinderen betrokken bij jongerenclubs en evenementen en is er een gratis telefonische hulplijn opengesteld waar zij 24 uur per dag terecht kunnen voor een luisterend oor en advies. In gezondheidscentra kunnen zij gratis medische zorg krijgen.

Facts & Figures

- Wereldwijd zijn er tussen de 100 en 150 miljoen straatkinderen, waarvan een groot deel tieners. Zij overleven door te bedelen en te stelen en met allerlei los-vaste baantjes in het informele circuit. Meisjes belanden vaak in de prostitutie.
  - De aids-epidemie draagt bij aan de sterke toename van kindmigranten naar de grote steden. In een land als Tanzania zijn al meer dan een miljoen aidswezen. De achterblijvende familieleden zijn vaak te oud om de zorg voor jongere kinderen op zich te nemen. Kinderen zien geen andere uitweg dan weg te lopen en in de stad naar werk te zoeken. Plan werpt zich op in de strijd tegen aids door voorlichtingscampagnes te houden en testcentra op te zetten.
  - Straatkinderen lopen een groot risico om slachtoffer te worden van geweld en misbruik. De politie stelt zich vaak agressief op ten opzichte van staatkinderen. Vaak worden de kinderen zonder duidelijke redenen opgepakt en vastgezet. In Honduras werden in één jaar tijd bijna 700 straatkinderen vermoord, waarbij in veel gevallen politie betrokken was. Ook vallen veel kinderen in handen van straatbendes. Plan voert op overheids niveau overleg over de rechten van het kind en zet zich ervoor in om de belangen van straatkinderen hoog op de internationale agenda te krijgen.
  - In Zimbabwe voert Plan een project uit om straatkinderen te herenigen met hun families. In overleg met de kinderen worden families opgespoord en wordt gekeken naar de redenen waarom de kinderen zijn weggelopen. De kinderen en hun families krijgen tijdens het proces van hereniging psychosociale hulp. Waar nodig krijgen de families ondersteuning, bijvoorbeeld in de vorm van training.
  - In de Indonesische stad Makassar is het aantal straatkinderen, sinds de economische crisis in 1997, enorm toegenomen.
- Veel kinderen zoeken de vuilnisbelten af naar spulletjes die nog iets op kunnen brengen. Het kleine beetje geld dat ze hiermee verdienen, sturen ze vaak op naar hun ouders. Plan zorgt ervoor dat deze kinderen vlakbij hun 'werkplek' onderwijs kunnen volgen. Op deze manier zien de ouders onderwijs niet als een bedreiging voor het inkomen. Naast onderwijs krijgen de kinderen toegang tot medische zorg, sport en speelvoorzieningen en een spaarplan. De projecten zijn in samenwerking met de kinderen tot stand gekomen, waardoor betere resultaten worden behaald.

“Ik moet nog vaak aan de tsunami denken.”

De tsunami heeft bij Kalpa (12) uit Sri Lanka geen zichtbare sporen achtergelaten. Alleen een koordje dat losjes om haar hals hangt en waaraan ze zenuwachtig frummelt, verraadt dat ze niet zo vrolijk is als ze zich vaak voordoet. Ze kreeg het koordje van een Boeddhistische priester die haar na de ramp te hulp kwam. “Ik moet nog vaak aan de tsunami denken,” zegt ze zachtjes. “Maar als ik mijn koordje aanraak, voel ik me veilig.”

Kalpa stond voor haar huis in Madekatiya, aan de zuidkust van Sri Lanka, toen de ramp zich voltrok. Haar vader, een vrachtwagenchauffeur op de visafslag, was naar zijn werk. Haar moeder was een eindje verderop met Kalpa's broertje bij haar oma op bezoek. De tsunami sleurde Kalpa mee, maar gelukkig wist ze een boomtak vast te grijpen. Daar klampte ze zich urenlang aan vast, in paniek en doodsbang over het lot van haar familie, tot een buurman haar kwam redden. Als door een wonder overleefden ook haar ouders en broertje de ramp. Hun huis in Madaketiya was totaal verwoest. Kalpa verloor niet alleen haar huis en haar spulletjes, maar

ook haar beste vriendin Lakmini, die de ramp niet overleefde. Vrijwel direct na de ramp kwam Plan Sri Lanka in actie met het verlenen van noodhulp, zoals het verstrekken van schoon drinkwater, medicijnen en voedsel. Inmiddels werkt Plan hard aan de wederopbouw in het getroffen gebied. Kalpa hielp Plan, samen met 17 andere kinderen, een kindvriendelijke woonwijk te ontwerpen: Yayawatte Model Village. “Het was leuk om met ideeën te mogen komen,” zegt ze. “Niemand heeft me ooit gevraagd wat ik wilde. Ik ben er trots op dat we hieraan hebben bijgedragen.”

De kinderen gaven aan aparte kamers te willen voor jongens en meisjes. Ook wilden zij lage ramen en een toilet bij het huis, zodat ze 's avonds in het donker niet zo ver hoefden te lopen. Hashan (10) loopt door de ruime en lichte modelwoning naar buiten. Met zijn armen over elkaar geslagen bekijkt hij een zanderig stukje grond dat later de tuin zal worden. “Ik wil een moestuin,” zegt hij vastberaden. “Daar ga ik rode pepers, tomaten, papaya's, groenten en kerriebladieren kweken. En ik ga een kamer delen met mijn broer.”

Facts & Figures

- Meer dan 31.000 SriLankanen kwamen bij de tsunami om het leven. Duizenden mensen werden vermist en honderdduizenden verloren huis en haard. Ruim eenderde van de slachtoffers zijn kinderen.
- Na de ramp bood Plan aan ruim 875.000 kinderen en 600 docenten psychosociale hulp.
- Ruim 83.000 kinderen kregen schoolmaterialen en uniformen, zodat zij weer naar school konden.
- Om de kinderen troost te bieden werden er via scholen 1 miljoen exemplaren van het boekje 'Searching for Puchi' verspreid.
- Er is een 'happy-sad' brievenbussysteem in scholen opgezet, zodat kinderen hun verhaal kwijt kunnen of vragen kunnen stellen, die in de klas behandeld worden.
- Ook startte Plan met de bouw van een kindvriendelijke woonwijk, naar het model van Yayawatte Model Village. In de wijk komt een school, een weggenet, een multipurpose-centrum, een drinkwatersysteem en winkeltjes.
- Individuele families worden door Plan geholpen met het bouwen van een nieuw huis.
- Plan stelde 700 jongeren in staat een training te volgen als bouwvakker, elektromonteur, loodgieter en timmerman om te helpen met de wederopbouw, en om hun eigen toekomstmogelijkheden te vergroten.
- Meer dan 2.500 mensen kregen via dorpsbanken een lening om hun door de tsunami verwoeste bedrijfje nieuw leven in te blazen.
- Ook in de door de tsunami getroffen werkgebieden in India en Thailand heeft Plan een geïntegreerd noodhulp- en wederopbouwprogramma's opgezet. In het zwaar getroffen Indonesische Atjeh, waar Plan nog niet werkte, is een noodhulp- en wederopbouwprogramma gestart.

“Ik ben een kind, maar ik heb wel rechten”

“Ik ben een kind, maar ik heb wel rechten!” Als Fanta (10) uit Guinee dit door de microfoon roept, is dat niet zomaar een loze kreet. Je ziet aan haar ogen hoeveel die zin voor haar betekent. Fanta is een van de kinderen die meedoen aan het radioproject ‘Ik ben een kind, maar ik heb wel rechten’ dat Plan in West-Afrika uitvoert, onder meer met als doel de rechten van kinderen te promoten. Fanta: “We hebben het recht op voldoende eten, onderwijs en vrije tijd, en we hebben het recht om te zeggen wat we voelen en denken.”

Het project kreeg speciale aandacht tijdens de viering van het vijftigjarige bestaan van de transistorradio. Plan Guinee organiseerde in dat kader radio-interviews van kinderen met bekende Britse en

Guinese journalisten. De dag bestond uit een serie van ‘eerste keren’ voor Fanta. “Het is de eerste keer dat ik in de hoofdstad ben, de eerste keer dat ik in een opnamestudio ben, en de eerste keer dat ik oog in oog sta met bekende mensen. Wie had ooit gedacht dat ik al die mensen zou ontmoeten!”

Fanta is bij verschillende onderdelen van het programma betrokken: als actrice, als interviewster en als deelnemer aan het debat. Ook helpt ze bij de dicht- en tekenwedstrijden die georganiseerd worden “Ik kan bijna niet wachten tot ik mezelf op de radio hoor. M’n vriendinnen zullen jaloers op me zijn, en mijn ouders zijn natuurlijk zo trots als wat!”

Facts & Figures

- Het radioproject ‘Ik ben een kind, maar ik heb wel rechten’ werd in 1998 door Plan ontwikkeld. Het project wordt uitgevoerd in de zeven West-Afrikaanse landen Benin, Burkina Faso, Guinee-Bissau, Guinee, Mali, Senegal en Togo. Zo’n twintig radiostations per land zenden de programma’s inmiddels uit, waardoor het bereik groot is.
- Ruim zeshonderd kinderen van 6 tot 18 jaar werken aan de radioprogramma’s mee. Ze beslissen niet alleen achter de schermen mee, maar maken zelf ook reportages voor hun leeftijdsgenoten. Ze verzorgen de programmering, redactie, productie en presentatie. Er zitten ongeveer vijftien kinderen in een productieteam.
- In de programma’s komen issues als hygiëne of malaria aan de orde, maar ook onderwerpen als kindprostitutie, kinderarbeid, straatkinderen of kinderen die te maken krijgen met aids. Daarnaast worden de rechten van het kind onder de aandacht gebracht van ouders, lokale overheden en de kinderen zelf. Dit is van groot belang omdat kinderrechten in de landen die bij het project betrokken zijn vaak met voeten worden getreden.
- Het nieuwste Child Media-initiatief van Plan in meerdere landen is ‘Kidwave’. Hierbij komt een mobiele studio naar de dorpen toe om de programma’s op locatie op te nemen. De kinderen worden door hun dorpsgemeenschap
- gekozen en werken in een hecht team aan een show van ongeveer een uur.
- In Senegal heet het radioproject ‘Radio Güne Yi’. De kinderen verzorgen de uitzendingen steeds op een andere locatie op het platteland van Senegal. Het programma werd in 2003 op het prestigieuze New York Media Festival uitgeroepen tot het beste kinderprogramma.
- Het radioproject wordt door leerkrachten regelmatig gebruikt om leerlingen luisteren en discussiëren te leren. Ook hebben de radioprogramma’s geleid tot het opzetten van debatclubs voor kinderen.
- Het radioproject ‘Ik ben een kind, maar ik heb wel rechten’ maakt deel uit van een
- veelomvattend Child Media-programma. Behalve radio-uitzendingen, leren kinderen, in alle werelddelen waar Plan werkt, in het kader van de Child Media-programma’s ook kinderkranten samenstellen en videofilms maken. De kinderen krijgen hiermee een eigen stem in de wereld van volwassenen. Bovendien doen zij nieuwe vaardigheden op, zoals artikelen schrijven, montage en belichting.
- Een leerpunt van de radioprogramma’s blijft de werkelijke participatie van kinderen. Zowel Plan als ouders en andere betrokken volwassenen moeten ervoor waken de kinderen niet teveel te sturen en hen geen woorden in de mond te leggen.

“We kregen les onder een boom”

In het district Tororo in Uganda staat Kisoko Girls School, een basisschool voor meisjes. Vroeger kampte de school met een groot aantal problemen, zoals een gebrek aan leermiddelen, ongemotiveerde leerkrachten en slechte behuizing.

“We kregen vaak buiten les, onder een boom”, vertelt Kitty, een van de leerlingen van Kisoko. “Onder de les keken we dan naar iedereen die voorbijkwam. We werden steeds afgeleid en leerden zowat niks. Als het regenseizoen was, werd de grond nat en modderig. Onze kleren werden vies en het was heel moeilijk lesgeven voor onze leerkrachten.” Door mee te doen met het ‘School Improvement Program (SIP)’ van Plan Uganda, verbeterden de omstandigheden op school aanzienlijk. Er werden lesboeken aangeschaft en de leerkrachten kregen een training in moderne, kindvriendelijke lesmethoden. Loyce Ate Ade, adjunct-directeur van Kisoko, zegt trots: “Alle leerkrachten hebben nu hun eigen boeken. Hierdoor kunnen ze hun lessen vooraf plannen en kwaliteitsonderwijs geven. En ook onze leerlingen hebben nu hun eigen schoolboeken, waardoor ze beter presteren. Ze zijn goed in schrijven, hun leesvaardigheid is heel goed en hun Engels is flink verbeterd.”

Kisoko heeft een zogenaamd SIP-comité, bestaande uit leerkrachten, ouders en leerlingen. Zij werken gezamenlijk een verbeterplan uit voor hun eigen school. Vooral de leerlingen, die zich sterk maken via een eigen leerlingenraad, hebben hierin een grote stem. Zij zijn hard op weg om van Kisoko een comfortabele, kindvriendelijke school te maken. In de verbeterplannen is onder meer aandacht voor het opknappen van lokalen en sanitaire voorzieningen, voor training van leerkrachten en voor systematische meting van de vorderingen van leerlingen. Bovendien wordt er veel aandacht gegeven aan recreatieve activiteiten, zoals toneel en sport en spel.

“Door de leerlingenraad hebben de kinderen geleerd voor hun rechten op te komen”, constateert Loyce Ate Ade. “Ze hebben steeds minder begeleiding nodig en kunnen goed zelfstandig werken. De leerkrachten zijn ook heel erg gemotiveerd. We zijn nu echt een modelschool. Je merkt het ook aan het groeiend aantal leerlingen. Steeds meer meisjes schrijven zich bij Kisoko in.”

Facts & Figures

- Plan werkt sinds 1992 in Uganda en is actief in vier werkgebieden in het midden en westen van het land.
- Plan Uganda ondersteunt samen met lokale organisaties zogenaamde post-test-centra. Mannen, vrouwen en kinderen die zich hebben laten testen op HIV/aids kunnen lid worden van een Post-test Club. De clubs organiseren voorlichtings- en informatiebijeenkomsten en geven psychosociale een praktische steun aan seropositieve en zieke leden. Mensen kunnen via de Post-test Club een testament opmaken, zodat hun kinderen zo goed mogelijk verzorgd achterblijven. Leden leren ook hoe zij zichzelf en hun familieleden zo goed mogelijk kunnen verzorgen. Zieke leden en dorps- en buurtgenoten worden geholpen bij de aanschaf van medicijnen. Leden die dit zelf niet meer kunnen bekostigen, krijgen ook voedsel.
- Afgelopen jaar startte Plan Uganda, samen met Unicef en de Ugandese overheid, een grootscheeps geboorteregistratie-programma. In de provincies Luwero, Tororo en Kamuli werkt Plan aan verbetering van registratiesystemen en versimpeling van procedures. Daartoe worden er onder meer trainingen voor ambtenaren op alle niveaus georganiseerd. Op nationaal niveau zijn al verschillende belangrijke herzieningen van procedures bedongen. Ook zijn er radiospotjes, reizende toneelvoorstellingen en voorlichtingsbijeenkomsten voor leerkrachten, gezondheidswerkers en ouders over het belang van geboorteregistratie.

Versterking van het draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking in Nederland is een belangrijke doelstelling van Plan Nederland. Het is bovendien een eis die minister Van Ardenne voor Ontwikkelings-samenwerking stelt aan de organisaties die overheidssubsidie krijgen in het kader van het Medefinancieringsprogramma. Onder de noemer Mondiale Educatie en Lobby zet Plan Nederland zich daarom op allerlei manieren in voor draagvlakversterking en beleidsbeïnvloeding in de Nederlandse samenleving. Vooral kinderen en jongeren zijn daarbij een belangrijke doelgroep. Want zij zijn de volwassenen van morgen die het draagvlak voor internationale samenwerking in de Nederlandse samenleving moeten gaan bestendigen en versterken. Om kinderen en jongeren meer te betrekken bij ontwikkelingsvraagstukken en de oneerlijke verdeling van welvaart in de wereld, voerde Plan Nederland daarom ook in 2005 een reeks projecten uit. Een impressie op de volgende pagina's.

3b. Draagvlakversterking voor internationale samenwerking

**Een impressie van
projecten in 2005**

“Het is tijd dat de Millenniumdoelstellingen echte doelen worden in plaats van richtlijnen”

“Vijf jaar geleden discussieerden, delibereerden en besloten de wereldleiders de Millenniumdoelstellingen te formuleren. Iedereen was het erover eens dat dat goed was om te doen. De Millenniumdoelstellingen zouden in 2015 gehaald moeten zijn.”

“Het klonk als een droom. Er zou meer veilig drinkwater zijn, meer voedsel, meer kinderen zouden naar school kunnen... Maar het was maar een droom. Tussen 2000 en 2005 heb ik geen enkele verandering in de wereld kunnen ontdekken. Er is nog steeds armoede, vrouwen zijn nog steeds ondergeschikt aan mannen, er is nog steeds niet voldoende veilig drinkwater... In sommige landen verbeterd de situatie, maar ik weet dat daar in heel veel landen geen sprake van is.”

“Er zijn zoveel wereldleiders. Waarom staat een van hen niet op om zich uit te spreken? Zij voeren oorlog en dat is precies het omgekeerde van wat met de Millenniumdoelstellingen werd bedoeld. Want het maakt de situatie erger in plaats van beter.”

“Het is moeilijk voor een doorsnee meisje van zestien, zonder macht, om de aandacht van mensen te krijgen en ervoor te zorgen dat ze luisteren. Ze horen mij niet. Maar als een wereldleider met veel macht op zou staan, zou de rest van de wereld misschien volgen.”

“We hebben nog tien jaar. Het is tijd dat de wereldleiders opstaan, hun stem laten horen en een verschil maken in de wereld. Er moet veel tijd ingehaald worden. Het is tijd dat de Millenniumdoelstellingen echte doelen worden in plaats van richtlijnen.”

Marjan, lid van de Youth Board van Plan Nederland

Facts & Figures

- De jongerenraad van Plan Nederland, de Youth Board, bestaat uit negen jongeren die zich inzetten voor kinderrechten wereldwijd en die het belang van kindgerichte ontwikkelings samenwerking in Nederland onder de aandacht brengen, vooral bij jongeren. Ook denkt de Youth Board mee en geeft advies over het werk van Plan.
- In het verslagjaar schreven de leden van de Youth Board onder meer columns in de kinderkrant Kidsweek, maakten videoboodschappen over kinderrechten, namen deel aan een internationale Plan-conferenties over jongerenparticipatie en kinderrechten, organiseerden in hun eigen omgeving draagvlakversterkende activiteiten en werkten mee aan het internationale Plan-rapport over de Millenniumdoelstellingen ‘Our future, our say’.
- De Youth Board heeft een eigen website: www.youth-board.nl

Songs over kindsoldaten, theater over armoede, dans over oorlog...

De pilot van het educatieve project Rap4Rights ging eind 2004 op negen scholen in vier Nederlandse steden van start. In de week voorafgaand aan de Dag van de Rechten van het kind, gingen ruim 1000 leerlingen aan de slag voor kinderrechten wereldwijd.

Het Vader Rijn College in Utrecht was een van de deelnemende scholen. In de ochtend kregen de leerlingen les over Honduras, Indonesië en Sierra Leone. In de middag volgden zij workshops onder begeleiding van kunstvakdocenten. In koortsachtige voorbereiding op de eindmanifestatie, werd in de klaslokalen gedanst, gerapt, theater gemaakt en kleding ontworpen. Buiten de lokalen waren jongeren aan het fotograferen, films aan het opnemen, een krant aan het samenstellen en decors voor de eindvoorstelling aan het maken.

Want aan het einde van de projectweek organiseerden de leerlingen van het Vader Rijn College en de andere deelnemende scholen een eindvoorstelling, waarin aan medeleerlingen werd getoond wat ze hadden geleerd over het leven van leeftijdsgenoten in ontwikkelingslanden.

Op het Vader Rijn College in Utrecht woonden rappers Lange Frans en Baas B van de rapformatie D-Men de eindvoorstelling bij. D-Men reisde in het kader van Rap4Rights naar Honduras en ontmoette daar onder meer jongeren die lid zijn van jeugdbendes.

De voorstelling op het Vader Rijn College was een doorslaand succes. Songs over kindsoldaten, theater en gedichten over armoede, posters en muurschilderingen over kinderrechten, dans over oorlog... Docenten met tranen in de ogen omdat ze zo onder de indruk waren van het resultaat, verlegen leerlingen die hun schroom overwonnen en tóch hun gedicht voordroegen, jongeren die doorgaans kampen met motivatieproblemen en gebrek aan concentratie stortten zich nu vol overgave in hun act... Stralende gezichten, donderend applaus...

De winnaar van een middag met eigenlijk alleen maar winnaars: de voorstelling van een theatergroep waarin het leven in Nederland werd vergeleken met het leven in een ontwikkelingsland. De prijs? Een beker, een zoen van Lange Frans en een optreden op de landelijke Rap4Rights-manifestatiedag in Utrecht op 30 maart 2005.

OPGEZWOLLE
GESCHOKT DOOR
KINDERARBEID
IN INDONESIË

Rap4Rights

Facts & Figures

- Om Nederlandse jongeren meer te betrekken bij ontwikkelingsvraagstukken en de oneerlijke verdeling van welvaart in de wereld, trokken de leden van aanstormende Nederlandse rapformaties en redacteurs van het populaire online jongerenmagazine Spunk als verslaggevers naar Afrika,

Azië en Latijns-Amerika voor ontmoetingen met jongeren die leven in extreem moeilijke omstandigheden. Van hun ervaringen met kinderarbeid in Indonesië, jeugdbendes in Honduras en ex-kindsoldaten in Sierra Leone doen zij verslag in raps, videoclippen en speciale thema-kranten, zines, een manier van verslaggeving,

kortom, die jongeren aanspreekt en het imago van ontwikkelingsproblematiek naar verwachting zal ontdoen van het 'ver-van-mijn-bed'-imago. De raps, videoclippen en zines werden gebundeld in een lespakket voor het vmbo. In november 2004 gingen de scholieren hiermee aan de slag, om in een themaweek

aandacht te vragen voor de rechten van het kind wereldwijd.

- Het lespakket Rap4Rights is bestemd voor de klassen 2 en 3 van het vmbo en de klassen 1,2 en 3 van havo en vwo.
- Het lespakket Rap4Rights bestaat uit de drie zines en een docentenhandleiding.

“Overal mensen die leven onder de meest afschuwelijke omstandigheden”

“Ik ben in Bangladesh, met mijn neefje Yes-R en Alphalicious van de Beatkidz. We zitten in de hoofdstad Dhaka, waar veertien miljoen mensen wonen. Per dag komen daar zo'n duizend mensen van het platteland bij en per jaar worden er vier miljoen baby's geboren. Dat is echt heel erg extreem en dat zie je ook direct. Overal mensen die leven onder de meest afschuwelijke omstandigheden, in een krot, zonder sanitair, elektriciteit of schoon drinkwater.”

“In zo'n krottenwijk woont Nassima. Een meisje van vijftien dat al een kindje heeft. Heel heftig verhaal. Ze is op haar veertiende uitgehuwelijkt. Dat gebeurt hier vaak, omdat ouders bang zijn dat hun dochters worden aangerand bij de openbare toiletten. En als ze maar getrouwd zijn, krijgen ze tenminste bescherming van hun man. De ouders van Nassima dachten geluk te hebben bij het vinden van een man voor hun dochter. De jongen is namelijk zoon van een rijke vader. Maar hij is ook heel erg verslaafd. Nassima woont ondertussen dus weer bij haar moeder, mét haar baby van acht maanden.”

“Door al die heel jonge moeders, die niet weten hoe ze hun kind moeten voeden, is ondervoeding een groot probleem, terwijl Bangladesh super vruchtbaar is. In een ziekenhuis voor ondervoede kinderen zien we een heel schattige baby, op schoot bij z'n stokoude oma, want zijn moeder is bij de bevalling overleden. Hij is broodmager en heeft geen haar. We denken dat hij een maand of drie is, maar hij is een jaar. Pas als je dat hoort, besef je de ernst van de situatie. Wat nou als zijn oma straks dood gaat? Dan heeft hij niemand meer.

In dit ziekenhuis voeden ze twintig baby's voor een euro per dag. Eén euro! Wat een fucking corrupte wereld is het toch! In Nederland betaal je een euro als je in een tent naar de wc gaat. Kijk wat je er hier mee kunt doen...”

Uit het Rap Around the World dagboek van Ali B

Facts & Figures

- In het kader van het educatieve project **Rap Around the World** reisden rapper **Ali B** en steeds een andere co-rapper op uitnodiging van **Plan Nederland** naar zeven ontwikkelingslanden voor ontmoetingen met kinderen die leven in extreem moeilijke omstandigheden. Thema's die in het educatieve project aan bod komen, zijn het leven van straatkinderen (Senegal), aids en aids-problematiek (Malawi), kinderhandel en kindprostitutie (Filipijnen), overleven in sloppenwijken (Bangladesh), kinderarbeid (Ecuador), gevluchte kinderen (Colombia) en discriminatie (Dominicaanse Republiek).
- Het lespakket **Rap Around the World** bestaat uit een zeventalige documentaireserie van de reizen van **Ali B**, eerder uitgezonden door jongerenzender **MTV**, een website, een docenthandleiding en verwerkingsopdrachten voor de leerlingen.
- Ruim 850 scholen hebben het lespakket aangevraagd.
- **Rap Around the World** werd mede mogelijk gemaakt door de **Nationale Postcode Loterij**.

Kindkracht 10! in Afrika

Kindkracht 10!
in Afrika
GROEP 3 & 4

Kinderrechten

Mag jij zeggen wat je wilt? Ga je naar school? Krijg je elke dag eten? Ga je naar de dokter als je ziek bent? Dit zijn wel Twee veel vragen. En je moet op alle vragen 'ja!' kunnen zeggen... Dat is jouw recht. Jij hebt het recht om naar een dokter te gaan. Of het recht op iedere dag eten. En het recht om naar school te gaan! Zo zijn er nog veel meer rechten voor kinderen. Daar ga je nu iets over leren in deze krant. Begin maar gauw!

Jouw rechten

Wat zou er van jouw wensen zijn? Hoe zou jij het leven willen? Hoe zou jij het leven willen? Hoe zou jij het leven willen?

1. Alle kinderen zijn gelijk
2. Alle kinderen hebben recht op zorg en liefde
3. Ieder kind heeft recht op voldoende eten en drinken
4. Ieder kind heeft recht op voldoende onderwijs (in het land)
5. Ieder kind heeft het recht op een gezond leven
6. Ieder kind heeft het recht op gezondheidszorg
7. Ieder kind heeft het recht op een veilig leven
8. Geen enkel kind mag worden gebruikt voor de oorlog
9. Geen enkel kind mag uitgebuit worden

Leven in Senegal en Uganda

Ziek zijn in Afrika

Lisa is ziek

Facts & Figures

- Het lespakket Kindkracht 10! in Afrika gaat over kinderrechten, in Nederland en in Afrika. Het lespakket gaat aan de hand van thema's als onderwijs, gezondheid en inkomen ook over de manier waarop Afrikaanse kinderen opkomen voor hun eigen rechten. Want met de ongelooflijke veerkracht, levenslust en inventiviteit die kinderen eigen is, lukt het veel van hen het hoofd te bieden aan de tegenwind in hun bestaan en hun leven een nieuwe draai te geven.
- Het lespakket Kindkracht 10! in Afrika is geschikt voor groep 1 tot en met groep 8 van het basisonderwijs.
- Het lespakket bestaat uit leerlingenkranen voor groep 1 tot en met groep 8 en handleidingen voor de leerkrachten van groep 1 tot en met groep 8.
- In het verslagjaar zijn ruim 500 lespakketten Kindkracht 10! in Afrika aangevraagd.

Ben jij wel eens ziek? Wat deed je toen? Soms kun je beter worden door lekker een poosje in bed te kruipen, maar als het erger is moet de dokter komen. Die kan je dan meestal weer beter maken. De dokter zegt vaak dat kinderen niet zoveel mogen snoepen. Ze moeten gezond eten. Eet jij gezond? Hoe zit dat in Afrika? Daar zijn minder dokters. En ook niet zoveel ziekenhuizen. Mensen helpen elkaar meestal. En kinderen leren al op jonge leeftijd hoe ze gezond moeten leven. Kinderen eten er geen kroketten en ze snoepen weinig. Ze eten wel veel groente. Soms ... Dan hebben

- 1) Wat roep je als je pijn hebt?
- 2) Als je niet kunt bidden ben je ...
- 3) Als je ziek bent ga je naar de ...
- 4) Wie niet gezond is, is ...
- 5) Als je ingruist wordt, krijg je een ...
- 6) Je moet nooit vres ... drinken

4. Jaarrekening 2005

Gecombineerde balans per 30 juni 2004

(in euro's x 1.000)

	toelichting	2005	2004
Activa			
Materiële vaste activa	5		
• bedrijfsmiddelen		329	460
Vorderingen			
• toezeggingen van particuliere sponsors		256	301
• rekening courant met het Plan International kantoor ¹⁾	6	887	-
• belastingen en sociale premies		88	-
• overige vorderingen	7	1.542	7.924
		2.773	8.225
Liquide middelen	8	14.517	9.950
Totaal activa		17.619	18.635
Passiva			
Eigen vermogen	9		
Vrij besteedbaar vermogen			
• nog niet uitgekeerde projectbijdragen		10.361	11.640
		10.361	11.640
Vastgelegd vermogen			
• nog niet uitgekeerde projectbijdragen SHO		1.874	-
• vooruitontvangen bijdragen particuliere sponsors		2.010	2.755
• fonds activa bedrijfsvoering		329	460
		4.213	3.215
Totaal eigen vermogen		14.574	14.855
Schulden op korte termijn			
• crediteuren		1.202	2.143
• belastingen en sociale premies		-	83
• rekening courant met het Plan International kantoor ¹⁾		0	563
• overige schulden	10	1.843	991
		3.045	3.780
Totaal passiva		17.619	18.635

1) Het Plan International kantoor in Groot-Brittannië coördineert de werkzaamheden van de programmalanden van Plan International.

2) Voor de verantwoording van de aan Plan International ter beschikking gestelde gelden verwijzen wij naar de staat van baten en lasten van Plan International.

3) Op de begroting 2004 / 2005 is geen accountantscontrole toegepast.

Gecombineerde staat van baten en lasten voor het jaar eindigend op 30 juni 2005

(in euro's x 1.000)

	toelichting	2004/2005	2004/2005 begroting ³⁾	2003/2004
Fondsenwerving				
<i>Baten uit eigen fondsenwerving</i>				
• kindsponsoring	12	41.020	43.940	45.804
• giften en schenkingen		960	2.548	1.607
• nalatenschappen		2.215	1.617	2.127
• corporate sponsorbijdragen		1	600	35
		44.196	48.705	49.573
<i>Kosten eigen fondsenwerving</i>				
• (in)directe verwervingskosten	15	-2.983	-4.704	-3.150
• uitvoeringskosten eigen organisatie	18	-4.392	-3.814	-4.530
		-7.375	-8.518	-7.680
Kosten als percentage van baten uit eigen fondsenwerving		16,7%	17,5%	15,5%
Netto resultaat verkopen		1	-	-
Resultaat eigen fondsenwerving		36.822	40.187	41.893
Aandeel in acties van derden	13	5.291	2.500	2.000
Beschikbaar uit fondsenwerving		42.113	42.687	43.893
Overheidssubsidies	14	29.935	28.170	26.096
Rentebaten		566	792	386
Totaal beschikbaar voor doelstelling		72.614	71.649	70.375
Bestedingen				
<i>Besteed aan doelstelling:</i>				
<i>A Mondiale educatie</i>				
• eigen activiteiten		2.253	1.183	749
• uitvoeringskosten eigen organisatie	17	449	226	142
		2.702	1.409	891
<i>B Beleidsbeïnvloeding</i>				
• eigen activiteiten / verstrekte subsidies		1.344	-	3.121
• uitvoeringskosten eigen organisatie	17	199	-	-
		1.543	-	3.121
<i>C Ondersteuning projecten en programma's</i>				
• directe programmakosten		4.087	0	155
• uitvoeringskosten eigen organisatie	17	2.754	2.535	2.350
		6.841	2.535	2.505
<i>D Voorlichting & bewustmaking</i>				
• eigen activiteiten		289	1.654	864
• uitvoeringskosten eigen organisatie	17	730	870	795
		1.019	2.524	1.659
E Beschikbaar gesteld aan Plan International ²⁾	16	60.790	72.181	55.569
Totaal besteed aan doelstelling		72.895	78.648	63.745
Overschot / tekort		-281	-7000	6.630
<i>Overschot/tekort is toegevoegd/onttrokken aan:</i>				
• vrij besteedbaar vermogen	9	-1.279	-	7.236
• vastgelegd vermogen	9	998	-7.000	-606
		-281	-7.000	6.630

Toelichting

1. Algemeen

Stichting Plan Nederland (hierna ook 'Plan') heeft tot doel zorg te dragen voor maximale, duurzame financiële bijdragen aan de internationale programma's uitgevoerd door Plan International Inc (hierna 'Plan International') gericht op de verbetering van de levensomstandigheden van kansarme kinderen in ontwikkelingslanden. Daarnaast voert Plan ook eigen, lokale projecten uit, die uitsluitend gefinancierd worden door daarvoor ontvangen projectbijdragen.

Tevens heeft Plan als doelstelling zinvolle communicatie te bevorderen tussen enerzijds particuliere en andere sponsors, en anderzijds de gesponsorde kinderen, hun familie en mensen in hun omgeving. De jaarrekening is opgesteld met in achtname van de 'Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen'.

2. Relatie Plan international Inc.

Plan International is verantwoordelijk voor de selectie, uitvoering, beheersing en verantwoording van de internationale programma's van de fondsenwervende leden. Plan Nederland en Plan International zijn met elkaar verbonden via de oprichtingsakte van Plan Inc. en door middel van de lidmaatschapsovereenkomst en een beeldmerkovereenkomst. De fondsenwervende organisaties zijn de leden van Plan Inc. De leden van Plan Inc. hebben een vertegenwoordiger in het bestuur van Plan International, afhankelijk van het aantal gesponsorde kinderen.

In lijn met de oprichtingsakte van Plan International en de statuten van Plan Nederland, heeft Plan Nederland de intentie om alle kindsponsorbijdragen, minus de fondswervende en uitvoeringskosten, af te dragen aan Plan International. Daarnaast schakelt Plan Nederland, Plan International in voor het uitvoeren van specifieke projecten die gefinancierd worden uit projectbijdragen, van onder meer de overheid in het kader van het Medefinancieringsprogramma. De hiermee gepaard gaande bedragen worden gespecificeerd in noot 16 op pagina 43. De leden zijn binnen bepaalde minimumnormen vrij om hun eigen operationele beleid te formuleren en uit te voeren.

3. Combinatie

De jaarrekeningen van Stichting Plan Nederland, Stichting Plan Promotion en van de Stichting Hein Kolk Scholarship Fund of Plan International Inc. (hierna 'Hein Kolk Scholarship Fund') zijn gecombineerd, waarbij de onderlinge transacties en verhoudingen zijn geëlimineerd. Alle stichtingen zijn gevestigd in Amsterdam. Stichting Plan Promotion dient ter ondersteuning van de doelstellingen van Plan, en is gericht op het verwerven van fondsen door middel van verkoop van merchandising artikelen. Enig bestuurslid is Plan. In het verslagjaar zijn de activiteiten van Plan Promotion nagenoeg nihil.

Het Hein Kolk Scholarship Fund is opgericht op 6 november 2003. De heer Hein Kolk, oud directeur van Plan Nederland, is medeoprichter en voorzitter. Plan benoemt vijf van de zes bestuursleden. Het Hein Kolk Scholarship Fund heeft tot doel het in samenwerking met Plan International verstrekken van studiebeurzen aan kansarme jongeren in met name Sri Lanka en Tanzania.

4. Waarderingsgrondslagen & resultaatbepaling

Vreemde valuta

Transacties in vreemde valuta gedurende het jaar en vorderingen en schulden in vreemde valuta aan het einde van het boekjaar worden omgerekend tegen respectievelijk de koersen geldend op het tijdstip van de transactie en tegen de koersen geldend aan het einde van het boekjaar. Koersverschillen worden verantwoord in de staat van baten en lasten.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. Deze afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische levensduur die varieert van drie tot vijf jaar en zijn berekend volgens de lineaire methode.

Vorderingen

Alle vorderingen zijn gewaardeerd op nominale waarde minus eventuele voorziening voor oninbaarheid.

Schulden

Subsidieverplichtingen worden voor het volledige bedrag onder de schulden opgenomen op het moment dat een daartoe strekkend contract is getekend. Alle overige schulden zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten

Bijdragen uit kindsponsorship worden verantwoord in het jaar waarin de toezegging heeft plaatsgevonden. Voor vooruitbetalingen wordt een bestemmingsreserve aangehouden. Nalatenschappen worden verantwoord in het jaar waarin de toezegging is ontvangen, maar alleen als ten tijde van het opstellen van de jaarrekening de omvang betrouwbaar vastgesteld kan worden. Nalatenschappen onder vruchtgebruik worden gewaardeerd op nihil.

Projectbijdragen, giften en overheidssubsidies in contanten worden verantwoord in het jaar waarin de toezegging heeft plaatsgevonden. Nog niet uitbetaalde ontvangen projectbijdragen en giften worden via de resultaatbestemming in de balans opgenomen onder Nog niet uitgekeerde projectbijdragen. Verschillen in ontvangen en toegezegde subsidies worden verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar dat deze verschillen blijken. Giften en schenkingen worden verantwoord na aftrek van eventuele fiscale inhoudingverplichtingen.

Afdrachten aan Plan International uit hoofde van inkomsten uit kindsponsorship worden verantwoord in het jaar dat de donatie onvoorwaardelijk is geworden. Overige donaties en projectbijdragen aan derden worden geheel ten laste van het boekjaar gebracht waarin een daartoe strekkend contract is getekend. Aandeel in acties van derden, zoals de Nationale Postcode Loterij en de Samenwerkende Hulp Organisaties, worden verantwoord voor het netto door Plan te ontvangen bedrag, verminderd door eventueel door Plan aan derden te betalen directe verweringskosten. De baten worden toegerekend aan het jaar dat de betreffende actiegelden bij de organiserende instelling zijn ontvangen.

Overige baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben en zijn gebaseerd op historische kostprijzen. Plan Nederland heeft in het verslagjaar geen giften in natura ontvangen.

5. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:

(in euro's x 1.000)

	2005	2004
Aanschafwaarde		
Openingsbalans per 1 juli	1.788	1.669
Investeringen	205	127
Desinvesteringen	-207	-8
Eindbalans per 30 juni	1.786	1.788
Cumulatieve afschrijvingen		
Openingsbalans per 1 juli	1.328	1.010
Afschrijving verslagjaar	265	326
Afschrijving op desinvesteringen	-136	-8
Eindbalans per 30 juni	1.457	1.328
Boekwaarde per 30 juni	329	460

Alle materiële vaste activa zijn benodigd voor de bedrijfsvoering. De boekwaarde per 30 juni 2005 bestaat voor het veruit grootste gedeelte uit ICT gerelateerde materiele vaste activa.

6. Rekening courant met het Plan International kantoor

Gedurende het jaar worden voorschotten op de jaarlijkse afdracht betaald aan Plan International gebaseerd op een percentage van de gebudgetteerde kindsponsorinkomsten. Op jaareinde wordt de exacte afdracht bepaald op basis van het resterend saldo op de vrij beschikbare reserves.

De vordering wordt verrekend met de reguliere voorschotten in komend boekjaar.

7. Overige vorderingen

(in euro's x 1.000)

	2005	2004
Depots	19	21
Nog te ontvangen interest	45	46
Nog te ontvangen nalatenschappen	1.235	450
Nog te ontvangen subsidie	-	7.059
Overige vooruitbetaalde en te ontvangen bijdragen	243	348
	1.542	7.924

Vorderingen hebben een looptijd van maximaal een jaar. De post Nog te ontvangen subsidie bestond per 30 juni 2004 voor € 7 miljoen uit de toezegging vanuit het Medefinancieringsprogramma van de Nederlandse overheid voor de periode april tot en met juni 2004.

8. Liquide middelen

(in euro's x 1.000)

	2005	2004
Deposito's	5.529	5.447
Kas-, bank- en giroaldi	8.988	4.503
	14.517	9.950

De omvang van de liquide middelen wordt met name veroorzaakt door de nog niet uitgekeerde projectbijdragen en giften, zoals in het eigen vermogen is opgenomen. De deposito's hebben een looptijd van minder dan een maand. € 1.845.000 staat op een aparte bankrekening en is niet vrij beschikbaar. Deze gelden kunnen alleen aangewend worden ten behoeve van het Medefinancieringsprogramma.

9. Eigen vermogen

De ontwikkeling van het eigen vermogen is als volgt:

(in euro's x 1.000)

	Vrij besteedbare reserves		Vastgelegd vermogen			Totaal
	Niet uitgekeerde MFP projectbijdragen	Overige niet uitgekeerde projectbijdragen en giften	Niet uitgekeerde projectbijdragen	Bestemmingsfonds kind sponsoring	Fonds activa bedrijfsvoering	
Stand per 1 juli 2004	6.144	5.496	-	2.755	460	14.855
Verwerking overschot	-4.299	3.020	1.874	-745	-131	-281
Stand per 30 juni 2005	1.845	8.516	1.874	2.010	329	14.574

Plan laat, in het licht van de adviezen van de commissie Herkströter, vorming van algemene reserves achterwege. Mede in overeenstemming met de afspraken met Plan International Inc, wordt de afdracht aan Plan International op een zodanig niveau vastgesteld dat het saldo van de algemene reserves nul is.

De verschillende reserves kunnen als volgt worden toegelicht:

Niet uitgekeerde MFP projectbijdragen bestaan uit de vooruitontvangen gelden uit het Medefinancieringsprogramma van de Nederlandse overheid.

De overige, niet uitgekeerde projectbijdragen en giften hebben met name betrekking uit baten inzake nalatenschappen en giften van de Nationale Postcode Loterij.

Niet uitgekeerde projectbijdragen onder het vastgelegd vermogen zijn bestemmingsfondsen en bestaan uit projectbijdragen, die op balansdatum nog niet zijn uitbetaald aan projecten en programma's. Hieronder zijn alleen fondsen opgenomen waarvan de beperking in de bestedingsmogelijkheid door derden is bepaald of het gevolg zijn speciale acties. Per 30 juni 2005 betrof dit fonds de gelden ontvangen van de Samenwerkende Hulp Organisaties (SHO) inzake de tsunami. Plan zal deze bestemmingsfondsen pas uitkeren op het moment dat er zekerheid kan worden geboden dat deze uitgaven in overeenstemming zijn met de wens of eisen van de gever.

Bestemmingsfonds kindsponsoring betreft vooruitontvangen bedragen, welke worden afgedragen aan Plan International in de periode waarop deze bedragen betrekking hebben.

Het fonds activa bedrijfsvoering betreft het deel van het eigen vermogen dat is vastgelegd voor financiering van de materiële vaste activa ten behoeve van de bedrijfsvoering.

10. Overige schulden

(in euro's x 1.000)

	2005	2004
Schenkingsrechten	50	40
Bankkosten	47	47
Vooruitontvangen huurkorting	200	-
Pensioenpremies	453	-
Vakantiegeld	105	105
Kosten jaarcontrole en drukwerk jaarverslag	141	142
Overige vooruitontvangen en te betalen bedragen	847	657
	1.843	991

Alle schulden hebben een looptijd korter dan een jaar met uitzondering van de vooruitontvangen huurkorting.

11. Niet uit de balans blijvende verplichtingen

(in euro's x 1.000)

Boekjaar	Verplichtingen
2006	49
2007	25
2008	25
2009	12
2010	-
	111

Plan Nederland heeft verplichtingen uit hoofde van diverse huurcontracten voor apparatuur en faciliteiten. De aan de inflatie geïndexeerde huurverplichting loopt af ultimo 2007. Indien Plan niet het huurcontract verbreekt, loopt resterende huurverplichting tot ultimo september 2010.

Er zijn voorwaardelijke subsidietoezeggingen voor € 85.000 per jaar voor een periode van drie jaar.

12. Kindsporsoring

Baten uit kindsporsoring betreffen de periodieke bijdragen van particuliere sponsoren voor ondersteuning van de communities van de gesponsorde kinderen. Het verloop van het aantal gesponsorde kinderen kan als volgt worden weergegeven:

Gesponsorde kinderen	
1 juli 2004	175.793
toename aantal gesponsorde kinderen van nieuwe sponsoren	2.916
afname aantal gesponsorde kinderen	-17.849
30 juni 2005	160.860

13. Aandeel in acties van derden

(in euro's x 1.000)

	2004/2005	2004/2005 begroting	2003/2004
Nationale Postcode Loterij	3.041	2.500	2.000
SHO	2.250	0	-
	5.291	2.500	2.000

Zes procent van de SHO-baten wordt gedurende een looptijd van twee jaar gebruikt voor uitvoeringskosten verband houdend met de uitvoering van projecten die gefinancierd worden door de SHO (giro 555).

14. Overheidssubsidies

Overheidssubsidies bestaan uitsluitend uit bijdragen uit hoofde van het 'Medefinancieringsprogramm'. De besteding van deze gelden kan als volgt worden geanalyseerd:

in euro's x 1.000)

	2004/2005	2004/2005 begroting	2003/2004
Medefinancieringsprogramma	29.924	28.170	26.085
saldo rente en bankkosten	11	-	11
	29.935	28.170	26.096
Besteed aan:			
• mondiale educatie	1.176	1.182	891
• beleidsbeïnvloeding en andere activiteiten	1.277	-	1.911
• project- en programmafinanciering	29.085	32.005	16.200
<i>direct</i>	925	1.409	-
<i>via Plan International</i>	28.160	30.596	16.120
• vergoeding uitvoeringskosten	2.696	2.535	2.350
	34.234	53.722	21.352
Ontrokken aan de nog niet uitgekeerd projectbijdragen MFP	-4.299	-7.552	4.744

De directe programmakosten voor ondersteuning van projecten en programma's in Nederland zijn salderend bepaald met de directe programmakosten voor beleidsbeïnvloeding en andere activiteiten. De met deze overheidssubsidies samenhangende uitvoeringskosten worden vergoed door het Ministerie en dienen ter dekking van bureau- en overige kosten.

15. (In)directe verwervingskosten

Hieronder worden alle kosten opgenomen die te maken hebben met publiciteit en public relations. De kosten met betrekking tot het tijdschrift Children of the World wordt gelijkelijk verdeeld over fondsenwerving en de doelstelling voorlichting.

De kosten verbandhoudend met communicatie tussen sponsors en gesponsorde kinderen wordt voor 25% toegerekend aan de doelstelling voorlichting. De verzendkosten die verband houden met het toesturen van brieven en het versturen van cadeaus aan gesponsorde kinderen, worden verantwoord onder uitvoeringskosten eigen organisatie.

De (in)directe verwervingskosten kunnen als volgt worden geanalyseerd:

(in euro's x 1.000)

	2004/2005	2004/2005 begroting	2003/2004
Directe verwervingskosten			
• kosten wervingscampagnes	2.429	3.691	2.208
• advertentieontwikkeling en -productie	49	315	253
• overige directe verwervingskosten	117	202	98
Indirecte verwervingskosten			
• marktonderzoek en -adviezen	220	218	119
• overige indirecte verwervingskosten	168	278	472
	2.983	4.704	3.150

Onder de wervingscampagnes zijn voornamelijk de kosten opgenomen verband houdende met advertentiecampagnes in zowel kranten als televisie.

16. Netto baten beschikbaar voor Plan International

(in euro's x 1.000)

	2004/2005	2004/2005	2003/2004
		begroting	
Ten behoeve van Plan International voor uitgevoerde projecten en afdracht kindsponsoring	60.790	72.181	55.569

Voor de verantwoording van de MFP-bestedingen per project verwijzen wij naar het Verslag MFP 2004 met betrekking tot het kalender jaar 2004. Het Verslag Medefinancieringsprogramma, waarin verantwoording wordt afgelegd over kalenderjaar 2005, is in het voorjaar van 2006 beschikbaar.

Voor de verantwoording van de aan Plan International betaalde afdracht, verwijzen wij naar de verkorte jaarrekening van Plan Inc., die onder de overige gegevens is opgenomen.

Verskil in de afdracht ten opzichte van het budget wordt voor een groot deel veroorzaakt door de lagere baten kindsponsoring.

17. Uitvoeringskosten eigen organisatie

De uitvoeringskosten eigen organisatie kunnen als volgt geanalyseerd worden:

(in euro's x 1.000)

	2004/2005	2004/2005	2003/2004
		begroting	
Salarissen en sociale lasten	3.802	3.967	3.419
Pensioenlasten	350	211	408
Overige personeelskosten	709	411	435
Reis- en verblijfkosten	171	236	260
Kantoor- en huisvestingskosten	1.673	1.921	1.664
Bestuurskosten	4	13	10
Overige algemene kosten	1.814	686	1.621
	8.523	7.445	7.817

Gemiddeld aantal personeelsleden, gemeten in voltijds formatieplaatsen:

90   92   85

Kantoorkosten zijn inclusief druk- en portokosten welke ook betrekking hebben op sponsorship.

Overige personeelskosten zijn gestegen door toename van het gebruik van tijdelijk ingehuurd werknemers.

Het lage niveau van de begrote overige algemene kosten is het gevolg van het in de begroting toerekenen van uitvoeringskosten aan eigen activiteiten, welk voornemen in de jaarrekening niet is gevolgd.

Uitvoeringskosten kunnen als volgt worden verdeelt naar bestemming:

(in euro's x 1.000)

	Doelstelling				Fondsen werving	Totaal
	A	B	C	D		
Salarissen en sociale lasten	182	130	1.253	530	1.706	3.802
Pensioenlasten	-5	-1	191	-5	170	350
Overige personeelskosten	10	1	208	39	452	709
Reis- en verblijfkosten	4	17	113	4	33	171
Kantoor- en huisvestingskosten	5	-	498	1	1.169	1.673
Bestuurskosten	-	-	2	-	2	4
Overige algemene kosten	253	52	489	161	861	1.814
	449	199	2.754	730	4.392	8.523

De uitvoeringskosten worden toegerekend op basis van bedrijfseconomische grondslagen.

18. Bezoldiging Raad van Toezicht en Directie

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden.

Plan Nederland kent op dit moment één statutair directeur. De bezoldiging kan als volgt worden geanalyseerd:

(in euro's x 1.000)

	2004 /2005	2003 /2004
Analyse totale bezoldiging algemeen directeur:		
Bruto salaris (incl. vakantiegeld en overige)	94	93
Onkostenvergoeding en kosten lease-auto	13	13
Bijdrage Ziektekostenverzekering	2	2
Pensioenpremie	18	20
Sociale premies	2	1
	129	129

Aan leden van de Raad van Toezicht of de directie zijn geen voorschotten, leningen en/of garanties verstrekt.

Amsterdam, 27 januari 2006, Stichting Plan Nederland

Directie

De heer P. M. (Paul) Lem

Raad van toezicht

De heer prof. dr. J.W. (Jan Willem) Gunning, voorzitter
 Mevrouw J.M.W.G. (Jenny) Elissen, vice-voorzitter
 De heer mr. P. (Paul) Arlman
 De heer R.A. (Ru) Jordaan
 De heer drs. P.B. (Peter) Mensing
 De heer G.J. (Gerard) Mezenberg (namens vrijwilligers/ sponsors)
 De heer mr. drs. J.L. (Jan Louis) Burggraaf

Begroting Gecombineerde staat van baten en lasten voor het jaar eindigend 30 juni 2006

(in euro's x 1.000)

	Begroting 2005/2006	Werkelijk 2004/2005
Fondsenwerving		
<i>Baten uit eigen fondsenwerving</i>		
• kindsporsoring	39.894	41.020
• giften en schenkingen	2.360	960
• nalatenschappen	1.500	2.215
• sponsorbijdragen	1.075	1
	44.829	44.196
<i>Kosten eigen fondsenwerving</i>		
• (in)directe verwervingskosten	-4.005	-2.983
• uitvoeringskosten eigen organisatie	-3.609	-4.392
	-7.614	-7.375
<i>Kosten als percentage van baten uit eigen fondsenwerving</i>	17,0%	16,7%
Netto resultaat verkopen	-	1
<i>Resultaat eigen fondsenwerving</i>	37.215	-36.822
Aandeel in acties van derden	3.000	5.291
<i>Beschikbaar uit fondsenwerving</i>	40.215	42.113
Overheidssubsidies	28.170	29.935
EU subsidie	1.250	0
Rentebaten	502	566
Totaal beschikbaar voor doelstelling	70.137	72.614
Besteed aan doelstelling		
<i>A Mondiale educatie</i>		
• eigen activiteiten	3.007	2.253
• uitvoeringskosten eigen organisatie	300	449
	3.307	2.702
<i>B Beleidsbeïnvloeding en andere activiteiten</i>		
• eigen activiteiten / verstrekte subsidies	2.754	1.344
• uitvoeringskosten eigen organisatie	474	199
	3.228	1.543
<i>C Ondersteuning projecten en programma's</i>		
• directe programmakosten	-	4.087
• uitvoeringskosten eigen organisatie	2.535	2.754
	2.535	6.841
<i>D Voorlichting & bewustmaking</i>		
• eigen activiteiten	396	289
• uitvoeringskosten eigen organisatie	684	730
	1.080	1.019
<i>E Netto baten beschikbaar voor Plan International</i>	59.987	60.790
Totaal besteed aan doelstelling	70.137	72.895
<i>Overschot / (tekort)</i>		
Overschot/tekort toegevoegd dan wel onttrokken aan:		
• vrij besteedbaar vermogen	-	-1.279
• vastgelegd vermogen	-	998
		-281
	70.137	72.614

Op de begroting is geen accountantscontrole toegepast.

Accountantsverklaring

Oprichting

Wij hebben de jaarrekeningen per 30 juni 2005 van de Stichting Plan Nederland, Stichting Plan Promotion en Stichting Hein Kolk Scholarship Fund of Plan International Inc. te Amsterdam, alsmede de aan de hand daarvan opgestelde gecombineerde jaarrekening, opgenomen op bladzijde 42 t/m 50 gecontroleerd. De jaarrekeningen zijn opgesteld onder de verantwoordelijkheid van de directie resp. de besturen van de stichtingen. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de gecombineerde jaarrekening te verstrekken.

Werkzaamheden

Onze controle is verricht overeenkomstig de algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controleopdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en toelichtingen in de jaarrekening. Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de jaarrekening zijn toegepast en van belangrijke schattingen die door de directie resp. de besturen van de stichtingen zijn gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat de gecombineerde jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen op 30 juni 2005 en van de baten en lasten over het boekjaar 2005 in overeenstemming met de algemeen aanvaarde grondslagen, voor financiële verslaggeving en voorts conform de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen.

Toelichting

De op bladzijden 53 t/m 57 opgenomen informatie is ontleend aan de gecombineerde jaarrekening van Plan International. Deze gecombineerde jaarrekening is door PricewaterhouseCoopers Londen, Groot-Brittannië, gecontroleerd.

PricewaterhouseCoopers heeft bij deze in Amerikaanse dollars opgestelde jaarrekening een goedkeurende verklaring, gedateerd 27-01-2006, afgegeven. Ten behoeve van een duidelijker inzicht in de financiële positie en resultaten van Plan International dient de opgenomen informatie gelezen te worden in samenhang met de volledige jaarrekening van Plan International.

Utrecht, 27 januari 2006

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
M.H.A. Bauman RA

Verkort jaarverslag van Plan international

Verkorte gecombineerde balans Plan International

(in euro's x 1.000)

	2005	2004 restated
Activa		
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	3.218	2.357
Materiële vaste activa	10.282	9.495
Beleggingen	13.772	21.062
	27.272	32.914
Vlottende activa		
Vooruitbetaalde kosten	7.543	3.879
Overige vorderingen	17.026	18.627
Beleggingen	37.883	40.221
Liquide middelen	96.692	70.149
	159.144	132.876
Totaal activa	186.416	165.790
Passiva		
Eigen vermogen:		
• Fondsen zonder bestedingsbeperking	91.785	91.367
• Fondsen met tijdelijke bestedingsbeperking	54.831	39.662
• Fondsen met permanente bestedingsbeperking	9.620	8.073
	156.236	139.102
Schulden op lange termijn (inclusief voorzieningen)	11.214	11.232
Schulden op korte termijn	18.966	15.456
	30.180	26.688
Totaal passiva	186.416	165.790

Gecombineerde staat van baten en lasten Plan International

(in euro's x 1.000)

	2005	2004 restated
Baten		
• Baten uit kindsponsoring	295.000	285.287
• Projectbijdragen en overige giften	102.095	83.823
• Rente en overige inkomsten	3.836	3.028
Totaal baten	400.931	372.138
Lasten		
• Project- en Programma-uitgaven	309.350	281.287
• Fondsenwerving	31.856	28.452
• Overige uitvoeringskosten	39.795	32.472
Totaal lasten	381.002	342.211
Verschil tussen baten en lasten	19.929	29.927

Toelichting op de verkorte gecombineerde staat van baten en lasten Plan International

Algemeen

Plan International omvat vijftien nationale organisaties en een internationaal kantoor in Groot-Brittannië (Plan Ltd.), dat de werkzaamheden coördineert van de programmalanden. De financiële middelen worden ingezameld door de nationale organisaties en verdeeld over de programmalanden. Plan International heeft voor dit doel per 30 juni 2005 in 45 landen vaste inrichtingen. Centrale administratieve taken en rapportages worden voor de programmalanden eveneens verzorgd door het internationale kantoor. Korthedshalve wordt verwezen naar de tabel Analyse project- en uitvoeringskosten.

Plan International wordt beheert door de vijftien nationale organisaties, welk elk een onafhankelijke rechtspersoon is. Geen enkele nationale organisatie bezit direct of indirect de totale controle over Plan International.

De verkorte financiële overzichten zijn ontleend aan de gecombineerde jaarrekening van Plan International, die is opgesteld in Amerikaanse dollars, en zijn uitsluitend ter informatie van de Nederlandse lezers weergegeven. Een exemplaar van deze Engelstalige jaarrekening is op verzoek verkrijgbaar op het kantoor van Plan Nederland.

Waarderings- en presentatiegrondslagen

Het gecombineerde jaarverslag van Plan International is opgesteld volgens de richtlijnen van de International Financial Reporting Standards (IFRS), gebruikmakend van de historische kosten conventie, aangepast conform IAS 39. Deze richtlijnen wijken op een aantal terreinen af van de in de jaarrekening van de bij Plan Nederland toegepaste regels voor financiële verslaggeving.

De belangrijkste verschillen in de waarderingsgrondslagen hebben betrekking op verantwoord van donaties (internationaal worden deze verantwoord op het moment van ontvangst) en pensioenverplichtingen (internationaal conform IAS 19 en nationaal m.i.v. FY06 conform RJ 271). In de presentatie worden Internationaal onder Fondsenwerving alleen de in(directe) kosten opgenomen. Kosten eigen organisatie, zowel fondsenwervend als projectgericht, worden apart gepresenteerd.

Tevens wordt Internationaal een andere indeling gevolgd met betrekking tot de fondsen in het eigen vermogen. Voor de overige waarderingsgrondslagen wordt verwezen naar noot 4 van de toelichting bij de gecombineerde jaarrekening van Plan Nederland (pagina 44).

Combinatiegrondslagen

De gecombineerde jaarrekening van Plan International bestaat uit de gecombineerde balans en resultatenrekeningen van Plan International Inc., waaronder de 45 landenkantoren die werkzaam zijn als vaste inrichting, de vijftien nationale organisaties (met hun eventuele gecontroleerde rechtspersonen), en Plan Ltd (hoofdkantoor in Groot-Brittannië), en Plan International Brasil. Onderlinge verhoudingen en transacties zijn hierbij geëlimineerd.

Omrekening rapporteringsvaluta

De gecombineerde jaarrekening van Plan International wordt opgesteld in Amerikaanse dollars. Ten behoeve van de verkorte weergave zijn de de balansposten omgerekend tegen een eindkoers per 30 juni 2005 van 1 US\$ = EUR 0,787 (2004: 0,822) en de resultaatposten tegen een gemiddelde koers over 2005 1 US\$ = EUR 0,80 (2004: 0,865)

Analyse project- en uitvoeringskosten

(in euro's x 1.000)

	Programma-landen	Internationaal Kantoor	Nationale Organisaties	Totaal 2005	Totaal 2004 restated 05
Gezondheid	43.748	0	366	44.114	48.565
Onderwijs	63.681	0	0	63.681	56.293
Leefomgeving	55.706	0	0	55.706	53.213
Inkomensverbetering	16.462	0	0	16.462	15.043
Communicatie	29.970	0	9.236	39.206	37.891
Programma-ondersteuning	33.673	7.428	0	41.101	34.720
Programmabeheer & huisvesting	33.659	0	0	33.659	29.880
Ontwikkelingseducatie	0	0	5.001	5.001	2.092
Technische ondersteuning	0	0	8.360	8.360	3.522
Lobby	0	0	2.059	2.059	68
Totaal project en programma-uitgaven	276.899	7.428	25.023	309.350	281.287
Fondsenwerving	0	138	31.718	31.856	28.452
Overige Uitvoeringskosten	0	10.241	29.555	39.796	32.472
Totaal uitgaven 2004/2005	276.899	17.807	86.296	380.998	
Totaal uitgaven 2003 / 2004 restated	253.226	14.828	74.157		342.211

Analyse uitgaven per domein per land voor verslagjaar 2005

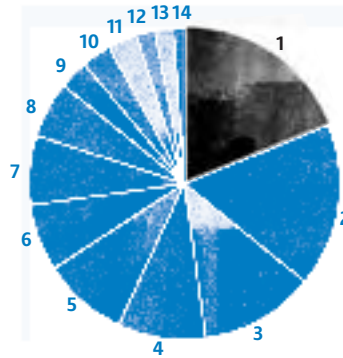
(in euro's x 1.000)

	Gezondheid	Onderwijs	Leefomgeving	Inkomens-verbetering	Communicatie	Programma-ondersteuning	Ontwikkelings-educatie	Totaal
Amerika & Caribisch gebied								
Bolivia	1.442	1.368	2.249	369	882	696	991	7.997
Brazil	469	653	549	57	801	422	623	3.574
Colombia	1.212	1.703	2.546	77	646	791	1.005	7.980
Dominicaanse Republiek	405	1.133	1.364	254	559	613	742	5.070
Ecuador	1.362	1.838	2.479	173	2.156	1.187	755	9.950
El Salvador	576	1.546	1.826	250	591	458	456	5.703
Guatamala	949	1.711	1.249	246	866	1.215	784	7.020
Haiti	841	1.440	1.264	123	460	665	694	5.487
Honduras	625	2.418	1.441	263	557	950	462	6.716
Nicaragua	579	627	434	618	421	423	471	3.573
Paraguay	287	531	1.203	0	214	711	275	3.221
Peru	560	778	1.220	371	435	759	727	4.850
Regionaal	80	73	35	25	322	1.263	636	2.434
Totaal	9.387	15.819	17.859	2.826	8.910	10.153	8.621	73.575
Oostelijk & Zuidelijk Afrika								
Albanie	253	299	156	236	176	242	232	1.594
Egypte	645	1.155	1.148	25	453	610	424	4.460
Ethiopie	104	83	0	26	0	1.265	1.083	2.561
Kenya	1.141	946	878	582	310	271	493	4.621
Malawi	1.675	2.556	2.425	869	877	1.341	2.657	12.400
Sudan	776	1.470	759	432	346	504	400	4.687
Tanzania	509	1.125	1.022	202	310	254	836	4.258
Uganda	512	1.135	1.316	424	524	542	1.040	5.493
Zambia	2.555	2.064	932	632	808	690	1.144	8.825
Zimbabwe	607	801	1.480	419	438	502	773	5.020
Regionaal	2.954	1.539	1.354	556	776	1.151	1.215	9.545
Totaal	11.731	13.173	11.470	4.403	5.018	7.372	10.297	63.464

	Gezondheid	Onderwijs	Leefomgeving	Inkomens- verbetering	Communicatie	Programma- ondersteuning	Ontwikkelings- educatie	Totaal
Westelijk Afrika								
Benin	508	844	1.016	687	444	602	309	4.410
Burkina Faso	1.385	5.111	2.751	13	1.212	1.552	1.262	13.286
Kameroen	1.176	943	1.126	266	490	685	517	5.203
Ghana	798	612	893	961	425	510	370	4.569
Guinee	794	2.437	1.020	0	484	519	511	5.765
Guinee Bissau	269	743	463	0	278	360	243	2.356
Mali	2.488	1.170	1.423	37	507	548	746	6.919
Niger	476	1.251	669	202	387	739	434	4.158
Senegal	1.668	932	996	230	813	316	1.471	6.426
Sierra Leone	102	2.790	443	16	164	227	530	4.272
Togo	568	1.084	936	290	1.124	679	479	5.160
Regionaal	119	357	1.280	0	475	859	746	3.8368
Totaal	10.351	18.274	13.016	2.702	6.803	7.596	7.618	66.360
Azië								
Bangladesh	47	39	93	0	562	686	628	2.055
China	1.275	1.353	959	508	446	500	282	5.323
Indonesie	120	1.086	915	384	371	853	319	4.048
India	1.244	2.060	1.692	898	847	1.366	360	8.467
Cambodja	2.405	2.856	2.016	1.451	1.197	1.533	1.540	12.998
Sri Lanka	100	124	170	92	1.141	290	287	2.204
Nepal	1.100	1.637	1.835	505	475	388	285	6.225
Pakistan	1.028	1.529	1.330	978	1.238	737	562	7.402
Fillipijnen	336	776	507	114	415	468	366	2.982
Thailand	926	2.026	2.096	450	1.035	411	576	7.520
Oost Timor	493	653	621	263	424	474	144	3.072
Vietnam	102	304	32	1	78	132	57	706
Regionaal	705	1.972	1.095	887	600	714	464	6.437
Totaal	9.881	16.415	13.361	6.531	8.829	8.552	5.870	69.439
Overige								
Overige (HIV/AIDS African Continent Initiative = HACI)	2.398	0	0	0	410	0	1.253	4.061
Totaal	2.398	0	0	0	410	0	1.253	4.061
Totaal 2004/2005	43.748	63.681	55.706	16.462	29.970	33.673	33.659	276.899

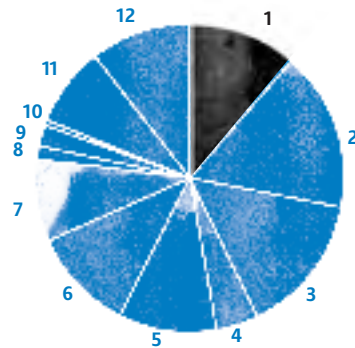
Waar het geld in 2004/2005 vandaan kwam

1. Nederland 19%
2. Duitsland 17%
3. Groot-Brittannië 12%
5. Canada 9%
4. Noorwegen 9%
6. Verenigde Staten 7%
7. Japan 7%
8. Zweden 6%
9. Australië 3%
10. België 3%
11. Finland 3%
12. Frankrijk 2%
13. Spanje 2%
14. Denemarken 1%

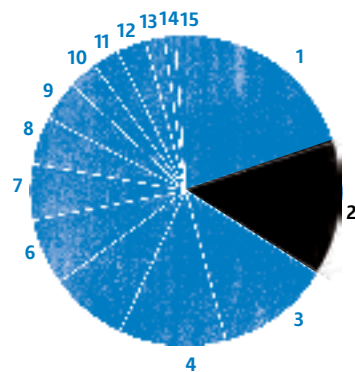
Hoe het geld in 2004/2005 is besteed

1. Gezondheid 12%
2. Onderwijs 17%
3. Leefomgeving 15%
4. Inkomensverbetering 4%
5. Communicatie 10%
6. Programmaondersteuning 11%
7. Programma-beheer & huisvesting 9%
8. Ontwikkelingseducatie 1%
9. Technische ondersteuning 2%
10. Lobby 1%
11. Kosten eigen fondsenwerving 8%
12. Uitvoeringskosten eigen organisatie 10%

Aantal gesponserde kinderen 30-06-2005

1. Plan Duitsland 20%
2. Plan Nederland 14%
3. Plan Canada 12%
4. Plan Groot Brittannië 11%
5. Plan Noorwegen 8%
6. Plan Verenigde Staten 7%
7. Plan Zweden 6%
8. Plan Japan 5%
9. Plan Spanje 4%
10. Plan België 3%
11. Plan Frankrijk 3%
12. Plan Australië 3%
13. Plan Finland 2%
14. Plan Denemarken 1%
15. Plan Korea 1%

Het aantal gesponserde kinderen bij Plan wereldwijd is 1,1 miljoen dd 30 juni 2005

5. Dit is Plan: profiel van de internationale organisatie

Dit is Plan

Overzicht nationale organisaties en programmatalanden

IDENTITEIT

Plan werkt voor kinderen.

Plan International, waarvan Plan Nederland lid is, is een kindgerichte, internationale, humanitaire ontwikkelingsorganisatie zonder politieke, commerciële of godsdienstige doelstellingen die zich ten doel stelt de levenssituatie van kansarme kinderen in ontwikkelingslanden, hun families en hun levensgemeenschappen blijvend te verbeteren. Plan doet dit door middel van kindgerichte gemeenschapsprojecten in 45 programmatalanden. Kindsponsoring vormt de basis van de organisatie. Plan zet zich wereldwijd in voor de rechten van kinderen en betere naleving van het VN-verdrag voor de Rechten van het Kind.

VISIE

Plan staat een wereld voor waarin alle kinderen tot volle ontplooiing kunnen komen in een samenleving die de rechten en waardigheid van de mens respecteert.

MISSIE

Plan streeft naar blijvende verbeteringen in het leven van kansarme kinderen in ontwikkelingslanden door:

- kinderen, hun familie en de gemeenschap waarin zij leven in staat te stellen hun mogelijkheden te vergroten om volledig in de samenleving te participeren;
- het bewerkstelligen van communicatie tussen mensen uit verschillende landen en culturen, zodat er een verstandhouding kan ontstaan die begrip en saamhorigheid bevordert;
- op te komen voor de rechten van kinderen, waar ook ter wereld.

HISTORIE

Plan is een non-gouvernementele ontwikkelingsorganisatie van Britse oorsprong, die in 1937 is opgericht. In de Spaanse Burgeroorlog hielp de organisatie weeskinderen en dakloze kinderen aan een veilig onderkomen. Tijdens de Tweede Wereldoorlog was de organisatie ook actief in Nederland, Frankrijk en België. In de loop van de jaren '50 verschoof het zwaartepunt van het werk langzaam naar landen buiten Europa. Plan werkt in 45 programmatalanden in Afrika, Azië en Latijns-Amerika. Albanië is voornamelijk het enige Europese land waar Plan actief is. Per 30 juni 2005 werden in totaal 1,1 miljoen kinderen via Plan gesponsord. Omdat de projecten van Plan gericht zijn op blijvende verbeteringen in de directe leefomgeving van kinderen, hebben, naast de 1,1 miljoen gesponsorde kinderen, meerdere miljoenen kinderen hier voordeel van.

ORGANISATIE

De koepelorganisatie Plan, waarvan Plan Nederland lid is, is een gezamenlijke organisatie voor beleid, uitvoering en controle van de programma's en projecten in de 45 programmalanden waar Plan actief is. Plan telt vijftien leden (nationale organisaties).

De vijftien nationale organisaties hebben als belangrijkste taak het werven van de fondsen die nodig zijn voor het realiseren van de kindgerichte gemeenschapsprojecten in de programmalanden, maar zetten zich, nationaal en internationaal, ook in voor lobby en mondiale educatie. Behalve in Nederland, heeft Plan nationale organisaties in Australië, België, Canada, Denemarken, Duitsland, Finland, Frankrijk, Groot-Brittannië, Japan, Noorwegen, Spanje, de Verenigde Staten, Zuid-Korea en Zweden.

Beleid

Het beleid van Plan wordt mede vastgesteld door het internationale bestuur – in het verslagjaar 2005 bestaande uit 33 bestuursleden – waarin alle nationale organisaties zijn vertegenwoordigd. Afhankelijk van het aantal gesponsorde kinderen dat door een nationale organisatie wordt ondersteund, bestaat deze vertegenwoordiging uit minstens één en maximaal vier personen. Plan Nederland heeft drie leden in het internationale bestuur.

Het internationale hoofdkantoor, gevestigd in het Engelse Woking (bij Londen), is verantwoordelijk voor de coördinatie van alle activiteiten in de programmalanden. Het hoofdkantoor wordt geleid door de Chief Executive Officer. Deze rapporteert aan het internationale bestuur.

Naast het uitvoeren van nationale projectactiviteiten, werven de nationale organisaties fondsen bij particulieren, overheden en bedrijven en vormen de schakel tussen de donateurs en het veld. Het internationale hoofdkantoor ziet toe op een efficiënte besteding: zij stelt het geld beschikbaar aan de veldorganisaties op basis van de jaarlijkse en meerjarige ontwikkelingsplannen en de voortgangsrapportages. Daarnaast controleert het hoofdkantoor de bestedingen en de kwaliteit van de ontwikkelingsprogramma's en draagt zorg voor interne en externe audits op een reguliere basis.

WERKWIJZE IN DE PROGRAMMALANDEN

Plan werkt in de directe leefomgeving van kinderen aan structurele verbetering van hun levensomstandigheden. Dit doet Plan door middel van kindgerichte programma's en projecten die armoede op een geïntegreerde manier aan de basis aanpakken. Structurele armoedebestrijding is het primaire doel; Plan is dan ook vooral actief in de armste regio's van de armste landen.

Selectie van programmalanden

Plan selecteert de programmalanden, mede met het oog op de kans van slagen van programma's en projecten, op basis van een aantal duidelijke criteria, namelijk:

- de kindersterfte onder kinderen tot en met 5 jaar is hoger dan 4 procent;
- de HDI (Human Development Index, een meetinstrument van de Verenigde Naties waarmee de sociaal-economische situatie van een land kan worden becijferd) is 0.72 of lager.

Voordat een programma in een nieuw land wordt gestart, voert Plan bovendien een kindgerichte analyse uit van een land om op grond daarvan te kunnen bepalen hoe Plan het beste kan bijdragen aan de ontwikkeling van de kinderen. In deze analyse worden in elk geval de volgende factoren meegenomen:

- de aard en oorzaken van kinderarmoede;
- de plaatselijke wetgeving en het plaatselijke beleid met betrekking tot de ontwikkeling van kinderen;
- het commitment van de nationale overheid aangaande de Rechten van het Kind;
- het politieke en sociale klimaat en de stabiliteit in het land;
- de aard en mate van ontwikkeling van het maatschappelijk middenveld, inclusief de aanwezigheid van andere internationale ontwikkelingsorganisaties;
- bestaande nationale en internationale communicatiefaciliteiten;
- andere kwantitatieve factoren.

Plan blijft gemiddeld tien tot vijftien jaar actief in een programma-gebied. Bij het ontwikkelen van programma's en projecten is altijd overleg met de kinderen en families in de betrokken gemeenschappen. De prioriteiten die zijzelf aangeven staan voorop. Volwassenen en kinderen worden actief betrokken bij de identificatie, planning, uitvoering en evaluatie van programma's en projecten. Plan werkt in de programmalanden op nationaal, regionaal en lokaal niveau. Bovendien werkt Plan intensief samen met overheden, andere (inter)nationale ontwikkelingsorganisaties, maatschappelijke organisaties (zoals vakbonden, culturele instellingen, dorpscomités, vrouwenorganisaties en vrijwilligers- en jongerenorganisaties), particuliere organisaties en het bedrijfsleven.

CCCD: luisteren naar kinderen

Door naar kinderen te luisteren en hen een stem te geven in de voorbereiding, planning en uitvoering van projecten en programma's, stelt Plan kinderen in staat zélf de levensomstandigheden in hun gemeenschap te verbeteren. Kinderen zijn veel mondiger, slagvaardiger en creatiever dan volwassenen vaak denken. In de praktijk blijkt steeds weer dat zij enthousiaste pleitbezorgers zijn van nieuwe ideeën. En uiteindelijk weten zij als geen ander wat hun behoeften zijn en wat zij nodig hebben voor hun ontwikkeling. Voor, maar vooral sámen met kinderen werkt Plan aan het realiseren van duurzame verbeteringen in de levensomstandigheden van kinderen in ontwikkelingslanden. Bij alle programma's en projecten vormt bewustwording over kinderrechten daarbij een van de pijlers. Bewustzijn over de rechten die kinderen kunnen claimen op grond van het VN-verdrag voor de Rechten van het Kind, maakt kinderen immers weerbaarder in moeilijke omstandigheden.

Het laten doorklinken van de stem van kinderen – in de kindgerichte gemeenschapsprojecten, maar uiteindelijk ook in de hele samenleving – en het centraal stellen van hun behoeften, hun opvattingen en hun rechten, vormt de kern van alle activiteiten van Plan. Deze benaderingswijze, die bij Plan Child Centered Community Development (CCCD) wordt genoemd, is opgenomen in het kernprogramma van de gehele internationale Plan-organisatie.

In het kader van duurzame armoedebestrijding begeleidt Plan gemeenschapsorganisaties (zoals een buurt- of wijkvereniging) bij het analyseren van problemen en het vinden van mogelijke oplossingen, evenals bij de planning en uitvoering van projecten en programma's. Ook biedt Plan ondersteuning bij het vergroten van de vaardigheden van gemeenschappen om voor hun rechten op te komen. Versterking van de vaardigheden van de mensen ter plaatse maakt deel uit van het beleidsdoel van Plan om de betrokken gemeenschappen zelfredzaam te maken en onafhankelijk van externe hulp.

De 'Phase out'

Plan stelt zich tot doel blijvende verbeteringen te realiseren in de levensomstandigheden van kansarme kinderen en de gemeenschap waarin zij leven. Daarbij is het vanaf dag één de bedoeling dat alle betrokkenen verdere verbeteringen zo snel mogelijk zélf tot stand kunnen brengen. Vroeger of later neemt Plan dus de beslissing een programmagebied te verlaten. Zo'n besluit te vertrekken, de zogenoemde 'phase out', wordt genomen op basis van een zorgvuldige afweging. Er is altijd een duidelijke reden waarom Plan zich terugtrekt uit een land of een regio. In de meeste gevallen is die reden simpel: de programmadoelstellingen zijn bereikt en de betrokken gemeenschappen zijn in staat zelf door te gaan.

Het komt ook voor dat Plan eerder dan gepland uit een programmagebied moet vertrekken, omdat:

- door het uitbreken van een gewapend conflict het geven van structurele hulp niet langer mogelijk is;
- de medewerkers gevaar lopen;
- er geen basis meer is voor samenwerking.

Wanneer Plan het besluit heeft genomen zich terug te trekken, duurt het in principe nog zo'n twee jaar voordat projecten daadwerkelijk worden stopgezet, tenzij een gewapend conflict de voortgang van programma's en projecten onmogelijk maakt en Plan eerder moet vertrekken. De deelnemende gemeenschappen, families en kinderen worden zo snel mogelijk ingelicht en betrokken bij het plannen en uitvoeren van afsluitende activiteiten. Ook de betrokken sponsors worden zo snel mogelijk op de hoogte gesteld. Plan licht het besluit of terugtrekking en de bereikte resultaten in een rapport toe. Als de omstandigheden het toelaten, vraagt de organisatie externe instanties een slotevaluatie uit te voeren.

Plan probeert bij een vroegtijdig vertrek door overmacht, waar mogelijk, terug te keren zodra de situatie dat toelaat. Zo kunnen de programma's worden afgerond of op een andere manier worden voortgezet.

AANDACHTSGEBIEDEN EN UITGANGSPUNTEN

Armoede heeft zelden één oorzaak, maar is meestal een vicieuze cirkel. Zo betekent het ontbreken van voldoende inkomsten bijvoorbeeld vaak een gebrek aan voedsel, een zwakke gezondheid, maar ook de onmogelijkheid kinderen naar school te sturen. Gebrek aan scholing reduceert later de kans op het vinden van betaald werk, wat weer consequenties heeft voor het inkomen. Een vicieuze cirkel. Armoede kan dus niet in isolement worden bestreden en daarom werkt Plan op meerdere terreinen tegelijkertijd. Een school bouwen heeft immers weinig zin als de kinderen, door armoede gedwongen, moeten werken

om bij te dragen aan het gezinsinkomen of wanneer zij elke dag op het land moeten meehelpen. Als Plan de bouw van een school ondersteunt, worden dus tegelijkertijd initiatieven ontplooid waarmee ouders hun inkomen kunnen verbeteren en kinderen vrij gemaakt kunnen worden om naar school te gaan.

Aandachtsgebieden

Alle programma's en projecten van Plan richten zich in samenhang op de volgende aandachtsgebieden (domains):

- **Een betere gezondheid**, met als doel het fysieke, mentale, emotionele en sociale welzijn van kinderen.
- **Beter onderwijs**, met als doel; formele scholing, maar ook peuter- en kleuteropvang, buitenschools onderwijs, vakopleiding en alfabetisering van jongeren en volwassenen.
- **Een betere leefomgeving**, met als doel een veilige en gezonde omgeving creëren, waarin kinderen kunnen opgroeien.
- **Inkomensverbetering**, met als doel duurzame verbetering van de levensomstandigheden van kinderen door voldoende stabiele inkomsten van de ouders of verzorgers.
- **Het stimuleren en mogelijk maken van wereldwijde communicatie**, met als doel saamhorigheid en begrip tussen mensen uit verschillende landen en culturen. Het luisteren naar de kinderen zelf vormt daarbij een belangrijk onderdeel.

Uitgangspunten

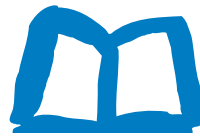
Als leidraad bij het plannen, uitvoeren en evalueren van programma's en projecten gelden de volgende uitgangspunten (principles):

- Het kind staat centraal (*child-centeredness*): alle activiteiten moeten bijdragen aan de verbetering van de levensomstandigheden van kinderen. De rechten van het kind liggen hieraan ten grondslag.
- Geïntegreerde aanpak (*integration*): met het oog op doelmatigheid worden aspecten van de vijf aandachtsgebieden samengevoegd in een coherente programmastrategie.
- Gelijke kansen voor meisjes en jongens (*gender equity*): projecten zijn erop gericht de verhouding tussen mannen en vrouwen te verbeteren en de ontwikkelingskansen voor meisjes en vrouwen te vergroten.
- Draagkracht op de lange termijn vergroten (*empowerment and sustainability*): projecten richten zich op het blijvend verbeteren van de organisatorische, technische en financiële deskundigheid van de gemeenschappen.
- Respect voor het leefmilieu (*environmental sustainability*): projecten richten zich op armoedebestrijding op de lange termijn, zodanig dat een duurzame en gelijke toegang tot natuurlijke hulpbronnen wordt gewaarborgd en de draagkracht van het ecosysteem wordt verbeterd.
- Samenwerking (*cooperation*): alle projecten worden in samenwerking met de betrokken gemeenschap, overheidsorganen, non-gouvernementele en andere organisaties opgezet en uitgevoerd.
- Leren van elkaar (*learning*): met het oog op kwaliteitsverbetering trekt Plan voortdurend lering uit interne en externe ervaringen van de eigen organisatie en partners.

Gezondheid

Een betere gezondheid, met als doel het fysieke, mentale, emotionele en sociale welzijn van kinderen.

Onderwijs

Beter onderwijs, met als doel formele scholing, maar ook peuter- en kleuteropvang, buitenschools onderwijs, vakopleiding en alfabetisering van jongeren en volwassenen.

Leefomgeving

Een betere leefomgeving, met als doel een veilige en gezonde omgeving creëren, waarin kinderen kunnen opgroeien.

Inkomensverbetering

Inkomensverbetering, met als doel duurzame verbetering van de levensomstandigheden van kinderen door voldoende stabiele inkomsten van de ouders of verzorgers.

Communicatie

Het stimuleren en mogelijk maken van wereldwijde communicatie, met als doel saamhorigheid en begrip tussen mensen uit verschillende landen en culturen. Het luisteren naar kinderen vormt daarbij een belangrijk onderdeel.

BESTEDINGEN DOOR PLAN INTERNATIONAL

Bij Plan International, de internationale koepelorganisatie waarvan Plan Nederland lid is, werken in totaal ongeveer 6.000 mensen in zestig landen. In de programmalanden zijn vrijwel alle medewerkers van lokale afkomst. Het gemeenschappelijke doel dat wordt nagestreefd is kinderen in ontwikkelingslanden een kans te geven op een beter bestaan. Daartoe wordt zo efficiënt mogelijk – en volgens de internationale normen – omgegaan met de geworven fondsen.

De fondsen uit de vijftien donorlanden waar de nationale organisaties van Plan actief zijn, worden via het internationale hoofdkantoor van Plan in Woking (bij Londen) toegekend aan de Plan-kantoren in de programmalanden. Een centraal verzamelpunt biedt kostenvoordelen vanwege minder transactiekosten, betere wisselkoersen en betere controle.

Verdeling van de middelen

De verdeling over de programmalanden van de gebundelde inkomsten uit particuliere sponsorwerving vindt in principe plaats op basis van het aantal ingeschreven gesponsorde kinderen in de verschillende landen.

Als tweede criterium voor de verdeling van gelden over de programmalanden gelden de goedgekeurde strategische meerjarenplannen die door de Plan-landkantoren (Country Offices) worden vastgelegd na overleg met kinderen, hun families en gemeenschappen en partners. Deze strategische plannen voor elk programmaland bevatten de specifieke programmadoelen die men in het land wil bereiken. Bijvoorbeeld dat het percentage kinderen dat de lagere school afmaakt in vijf jaar stijgt van 40 naar 60 procent, door het bouwen van scholen en het trainen van leerkrachten. Bij een meerjarenplan is ook een meerjarig budget opgenomen. Ook wordt in dit kader elk jaar een jaarplan en een jaarbudget gemaakt, dat het strategisch meerjarenplan verder invult.

Geen constante geldstroom

Als Plan begint in een werkgebied, zoekt de organisatie aansluiting bij de bestaande organisatie- en leiderschapsstructuren, met als doel om samen met deze groepen en leiders een inventarisatie van problemen te maken. Op basis hiervan én op grond van overleg met de betrokken kinderen en families wordt een ontwikkelingsplan opgesteld en begint Plan samen met de kinderen en hun families, de groepen en leiders aan de uitvoering. In de beginjaren zullen er derhalve minder kosten worden gemaakt in een werkgebied dan in latere jaren, als de daadwerkelijke projectuitvoering start, zoals de bouw van scholen en gezondheidsposten. Er is dus geen sprake van een constante geldstroom naar de gemeenschap. Verrekend over de totale verblijfsduur van Plan in een bepaald gebied – gemiddeld zo'n tien tot vijftien jaar – zal per gesponsord kind ongeveer evenveel worden uitgegeven.

Kindgerichte gemeenschapsprojecten

Plan geeft géén geld aan kinderen of hun families. De beschikbare middelen worden gebruikt voor het realiseren van kindgerichte gemeenschapsprojecten, die op de korte of langere termijn leiden tot een blijvende verbetering van de kwaliteit van het leven van kinderen. Voorbeelden van zulke gemeenschapsprojecten zijn verbetering van de gezondheidszorg, verbetering van de drinkwatervoorziening, verbetering van (de toegang tot) het onderwijs, het bouwen van een school, verbetering van de woon- en levensomstandigheden, verbetering van de mogelijkheid op werk of eigen inkomen, projecten die kinderen in staat stellen hun rechten te claimen of speciale projecten voor vrouwen (voeding, hygiëne, opvoeding) waardoor zij in staat worden gesteld beter voor hun kinderen te zorgen.

Controle

Plan controleert strikt hoe de fondsen worden besteed. Daarmee waarborgt Plan een efficiënt beheer en wordt oneigenlijk gebruik voorkomen. Het lokale veldmanagement is financiële verantwoording verschuldigd aan de landendirecteur, die op zijn beurt de uitgaven verantwoordt tegenover een van de vier regionale directeuren. De regionale directeuren leggen verantwoording af aan de internationale directeur, die weer verantwoording aflegt aan het Internationaal Bestuur van Plan.

Plan hanteert gedetailleerde procedures, waarmee elke fase in de uitgave van fondsen wordt vastgelegd. Deze procedures zijn opgenomen in het Field Operations Book (FOB). Ook voor een grondige controle van de boeken en rekeningen zijn procedures vastgelegd. De 'Internal Audit Department' controleert jaarlijks ongeveer 70 procent van de uitgaven in het veld en rapporteert daarover direct aan de 'Financial Audit Committee' van het Internationaal Bestuur. Bovendien wordt Plan jaarlijks gecontroleerd door externe accountants van accountantskantoor PricewaterhouseCoopers.

Sinds eind jaren 90 hanteert Plan een systeem voor de planning, uitvoering, monitoring en evaluatie van programma-activiteiten. Dit systeem voor Corporate Planning, Monitoring & Evaluation (CPME) vormt de basis voor beheer en controle van de financiën en de controle van resultaten (outputs) van programma's en projecten. CPME biedt namelijk de mogelijkheid:

- om op basis van een onderzoek vooraf (baseline study) duidelijke en haalbare doelstellingen te formuleren (planning);
- om tussentijds te bepalen of er aantoonbare stappen zijn gezet met betrekking tot het bereiken van de vooraf bepaalde doelstellingen; met deze gegevens kan de voortgang worden gemeten (monitoring);
- om te bepalen of de vooraf bepaalde doelstellingen zijn bereikt en om lering te trekken uit de programma's (evaluation).

Inkomsten en uitgaven

Het totaal van de inkomsten van de vijftien nationale organisaties vormt de inkomsten van Plan. Van de som van geworven fondsen mag volgens de richtlijnen van Plan maximaal 20 procent uitgegeven worden aan fondsenwerving en aan de uitvoeringskosten van Plan en de nationale organisaties. De overige 80 procent wordt besteed aan de ontwikkeling, begeleiding en uitvoering van Plan's programma's en projecten.

Onder de 80 procent van de totale inkomsten die wordt besteed aan ontwikkelingsactiviteiten, vallen alle kosten die moeten worden gemaakt om 'de klus te klaren'. Daaronder vallen ook salarissen van deskundigen (artsen, ingenieurs, architecten) en lokale Plan-medewerkers, ondersteunende activiteiten, programmabeheer en huisvesting van de lokale Plan-organisatie. Deze kosten moeten worden gemaakt om programma's en projecten van de grond te krijgen en succesvol af te ronden. De projectbegeleiding door Plan-medewerkers is essentieel voor het slagen van een project. Evenzo heeft het weinig zin waterpompen in een dorp te installeren zonder overleg met de betrokken bewoners, deugdelijk technisch vooronderzoek (waar moeten de pompen worden geslagen) of voorlichting aan en training van de betrokken gemeenschap met betrekking tot gebruik en onderhoud.

Reserves

Plan reserveert middelen uitsluitend voor onvoorziene omstandigheden, zoals inkomstenverliezen, koersschommelingen en onverwachte extra uitgaven, zoals hulp na rampen. De fondsen die bedoeld zijn voor deze reserves worden vastgezet in deposito's, zodat ze een zo hoog mogelijke rente opleveren.

RAAD VAN TOEZICHT PLAN NEDERLAND

Prof. dr. J.W. (Jan Willem) Gunning
voorzitter
Mevrouw J.M.W.G. (Jenny) Elissen
vice-voorzitter
Mr. P. (Paul) Arlman
De heer R. (Ru) Jordaan
Drs. P.B. (Peter) Mensing
De heer G.J. (Gerard) Mezenberg
Mr. drs. J.L. (Jan Louis) Burggraaf

DIRECTIE PLAN NEDERLAND

De heer P.M. (Paul) Lem

BESTUUR PLAN PROMOTIONS

De heer P.M. (Paul) Lem
voorzitter
De heer H.W. (Hans) Zanting
penningmeester
Mevrouw L.R.M. (Layana) Mokoginta
secretaris (tot 1 januari 2005)

INTERNATIONAAL DIRECTEUR

Thomas J. Miller

INTERNATIONAAL BESTUUR

Steinar Sivertsen voorzitter, Noorwegen
Werner Bauch 1e vice-voorzitter, Duitsland
Paul Arlman 2e vice-voorzitter, Nederland
Peter Gross penningmeester, Verenigde Staten
Anne Grant secretaris, Groot-Brittannië
Wendy McCarthy Australië
Fiona Sharkie Australië
Gérard van Acker België
Herman van Lysebeth België
John Bonnycastle Canada
Hélène Vien Canada
Margarita Varjas Colombia
Jens Gehl Denemarken
Antje Arold-Hahn Duitsland
Hans Schönwälder Duitsland
Pauli Aalto-Setälä Finland
Helena Ranka Finland
Jean-Louis Bitouzet Frankrijk
Christiane Scrivener Frankrijk
Nigel Chapman Groot-Brittannië
Srilatha Batliwala India
Takako Kawakami Japan
Kimimasa Tarumizu Japan
Jenny Elissen Nederland
Jan Wilem Gunning Nederland
Jannik Lindbeak Noorwegen
Miguel Canalejo Spanje
Isabel Hoyos Spanje
Jane Covey Verenigde Staten
Cecilia Geijer-Haeggström Zweden
Björn Svedberg Zweden
Ezra Mbogori Zimbabwe

OBSERVERS

Young-Chan Lo Zuid-Korea

NATIONALE ORGANISATIES EN HUN DIRECTEUR

Australië: **Ian Wishart**
België: **Dirk van Maele**
Canada: **Rosemary MacCartney**
Denemarken: **Gwen Wisti**
Duitsland: **Marianne Raven**
Finland: **Marja-Riitta Ketola**
Frankrijk: **Alain de Montebello**
Groot-Brittannië: **Marie Staunton**
Japan: **Gabriel Kazuo Tsurumi**
Nederland: **Paul Lem**
Noorwegen: **Sandro Parmeggiani**
Spanje: **Concha López**
Verenigde Staten: **Sam Worthington**
Zuid-Korea: **Sang-Joo Lee**
Zweden: **Anna Hägg-Sjöquist**

REGIONALE ORGANISATIES

John Chaloner regionale directeur
Oostelijk en Zuidelijk Afrika
David Muthungu regionale directeur
Westelijk Afrika
Michael Diamond regionale directeur Azië
Paul Bode regionale directeur Latijns-Amerika

Plan Nederland

Plan Nederland heeft een statutair directeur die verantwoordelijk is voor het dagelijks bestuur. Een Raad van Toezicht toetst het beleid en de uitvoering:

- de functie van lid van de Raad van Toezicht is onbezoldigd; alleen onkosten die daadwerkelijk zijn gemaakt in het belang van de organisatie worden vergoed;
- de Raad van Toezicht vergadert minimaal vier keer per jaar;
- geen van de leden van de Raad van Toezicht vertegenwoordigt een geloof of politieke overtuiging;
- de leden van de Raad van Toezicht stellen hun positie beschikbaar volgens een rooster van aftreden en kunnen eenmaal opnieuw worden benoemd;
- minstens één lid van de Raad van Toezicht is benoemd uit de gelederen van particuliere sponsors, op voordracht van het vrijwilligersnetwerk van Plan Nederland.

Dit is een uitgave van Plan Nederland
februari 2006

Van Boshuizenstraat 12
Postbus 75454
1070 AL Amsterdam
Telefoon : 020 – 5495 555
Fax : 020 – 6444 065
E-mail : info@plannederland.nl
Internet : www.plannederland.nl

